

STRATEGIA

ROZWOJU

SPOŁECZNO –

GOSPODARCZEGO

GMINY SMOŁDZINO

NA LATA 2007-2015

Smoldzino, grudzień 2007 r.

Zleceniodawca:

Urząd Gminy Smóldzino
ul. Kościuszki 3
76-214 Smóldzino
tel. (059) 811 72 15
fax (059) 811 74 60
e-mail: smoldzino@powiat.slupsk.pl
www.smoldzino.com.pl

Autor:

Business Mobility International Spółka z o.o.
al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (059) 8 456 301-302
fax. (059) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
http: www.bmintl.com

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewna 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Zacisze 6
31 – 156 Kraków
tel: (018) 426 13 55
fax (018)426 13 59
e –mail: office@bm-intl.com.pl

Siedziba w Brukseli:

Business Mobility International NV-SA
Rue Wiertz 50/28
1050 Brussels, Belgium
tel. [32-2] 644 36 89
fax [32-2] 648 07 80
http: www.bmintl.com

SPIS TREŚCI:

WSTĘP.....	4
1. METODOLOGIA	5
2. RAPORT O STANIE GMINY	6
2.1. Ogólna charakterystyka gminy	6
2.2. Gmina w statystyce.....	8
2.3. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo	14
2.4. Infrastruktura techniczna	15
2.4.1. Transport i komunikacja	15
2.4.2. Telekomunikacja	16
2.4.3. Zaopatrzenie w ciepło.....	17
2.4.4. Zaopatrzenie w gaz.....	17
2.4.5. Zaopatrzenie w wodę.....	17
2.4.6. Kanalizacja.....	18
2.4.7. Oczyszczalnie ścieków	18
2.5. Gospodarka odpadami.....	18
2.6. Ochrona środowiska przyrodniczego; obszary chronione.....	19
2.6.1. Obszary zasobowe	20
2.6.2. Obiekty zabytkowe	21
2.7. Turystyka i baza turystyczna	22
2.8. Oświata i wychowanie.....	26
2.9. Kultura	27
2.10. Ochrona zdrowia.....	28
2.11. Zasoby mieszkaniowe.....	29
2.12. Pomoc społeczna.....	30
2.13. Rynek pracy i bezrobocie	36
2.14. Bezpieczeństwo publiczne.....	39
3. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY – ANKIETA.....	41
4. ANALIZA SWOT.....	43
5. DIAGNOZA STANU	47
6. MISJA	51
7. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA	53
7.1. INFRASTRUKTURA	54
7.2. GOSPODARKA	55
7.3. PRZESTRZEŃ	56
7.4. SPOŁECZNOŚĆ	57
7.5. EKOLOGIA.....	58
8. WARIANT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO - PO KOREKTACH EKSPERCKICH	59
8.1. KOMENTARZ DO WARIANTU ROZWOJU	59
8.2. CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA	61
9. POWIĄZANIE CELÓW Z ZAŁOŻENIAMI STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO.....	66
10. ANKIETY POGLĄDOWE.....	69
11. WDRAŻANIE STRATEGII.....	77
12. MONITOROWANIE STRATEGII.....	79
13. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	91

WSTĘP

Podstawą rozwoju gminy Smołdzino jest opracowana strategia, która określa misję oraz cele i kierunki działania do roku 2015. Dokument ten poddany ocenie radnych, a następnie uchwalony przez Radę Gminy zawiera również opcje i wariant rozwoju.

W dalszej części opracowania przedstawiono wyniki będące kompilacją debaty strategicznej i autorskiego uporządkowania wyników prac uczestników sesji, przy czym sformułowania misji, celów i kierunków działania pozostawiono w formie zbliżonej do proponowanej przez uczestników debaty. Zmiana treści poszczególnych celów i kierunków działania miała jedynie na celu dostosowanie istniejących sformułowań do zasad tworzenia poszczególnych elementów strategii.

Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest „Raport o stanie gminy” zawierający podstawowe informacje o Gminie Smołdzino uwzględniając stan jednostek podległych bezpośrednio Wójtowi Gminy Smołdzino.

Raport został opracowany wg wcześniej przygotowanego schematu przy udziale pracowników Urzędu Gminy w Smołdzinie.

W proces opracowania „Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Smołdzino” zostało włączonych kilkadziesiąt osób, będących reprezentantami środowisk społecznych, biznesowych, samorządowych i Rady Gminy.

1. METODOLOGIA

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Smołdzino na lata 2007 - 2015 została opracowana przyjmując za podstawę wyniki debaty strategicznej organizowanej Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego.

Przeprowadzono jedną debatę z udziałem liderów lokalnych, reprezentujących: Radnych Gminy Smołdzino, przedstawicieli Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych gminy, organizacji pozarządowych, środowisk biznesowych oraz mieszkańców gminy. Celem tej debaty było wspólne wypracowanie kierunków rozwoju gminy zgodnych z zapisami dokumentów wyższego rzędu, takich jak: **Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego i Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2013**.

Sesja strategiczna odbyła się w dniu 6 grudnia 2007 roku w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury w Smołdzinie, a jej wynikiem było zidentyfikowanie celów w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Na podstawie wypracowanej podczas debaty **analizy SWOT: silne strony** (wewnętrzne) gminy, **słabe strony** (wewnętrzne), **szanse** (zewnętrzne) i **zagrożenia** (zewnętrzne) zespół ekspercki odpowiedział na pytanie: *Co należy zrobić, albo jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony gminy i zniwelować zagrożenia?*

Na podstawie tak postawionego pytania zespół ekspercki przygotował kilkanaście celów opierając się na wcześniej wybranych słabych stronach i zagrożeniach. Podobnie zespół pracował przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans.

Kolejnym krokiem prac zespołu ekspertów była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno – gospodarczego (infrastruktura, społeczność, gospodarka, przestrzeń, ekologia) oraz zidentyfikowanie kierunków działania do wypracowanych wcześniej celów. Przyjęto, że w każdym obszarze winny zostać wyróżnione trzy cele pierwszorzędne, bez których dany obszar nie może się rozwijać, trzy cele drugorzędne, które przyspieszają rozwój danego obszaru oraz trzy cele trzeciorzędne - ważne dla rozwoju danego obszaru, ale z bliżej nie określonym w dekadzie czasem i tempem ich realizacji.

Następnym krokiem w pracach nad opracowaniem dokumentu *Strategii* było określenie przez zespół ekspercki Wybranego Wariantu Rozwoju Gminy Smołdzino na podstawie przeprowadzonej diagnozy. Wybrany wariant ma warunkować prawidłowy rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

2. RAPORT O STANIE GMINY

2.1. Ogólna charakterystyka gminy¹

Gmina Smołdzino pod względem administracyjnym położona jest w północno – zachodniej części województwa pomorskiego, w powiecie słupskim. Od północnego – wschodu graniczy z gminą miejską Łeba, od wschodu (w akwenu jeziora Łebsko) z gminą Wicko, od południowego – wschodu z gminą Główczyce, natomiast od zachodu z gminą Ustka. Ponadto od północy granicę gminy stanowi 26-cio kilometrowy odcinek granicy morskiej Polski z Morzem Bałtyckim.

Rysunek 1 Położenie gminy Smołdzino na terenie powiatu słupskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.pl.wikipedia.org/wiki

Pod względem geograficznym gmina Smołdzino usytuowana jest na Nizinie Gardnieńsko – Łebskiej z najwyższym wzniesieniem – górą Rowokół (115 m n.p.m). Jest to rozległa gmina rozciągająca się na powierzchni 25 980 ha, o gęstości zaludnienia wynoszącej 14 osób na 1 km². Jej granice wyznaczają naturalne elementy krajobrazu takie jak: brzeg morza, brzegi jeziora Gardno i Łebsko, odcinki rzek: Łupawa, Pustynka, Brodniczka.

¹ Opracowano na podstawie danych uzyskanych w Urzędzie Gminy w Smołdzinie oraz informacji zawartych na stronie internetowej www.smoldzino.com.pl

Stolicą gminy i siedzibą władz administracyjnych jest miejscowość Smołdzino położona nad rzeką Łupawą, która oddalona jest o 30 km od Słupska i 6 km od Morza Bałtyckiego. Miejscowość ta pełni funkcję obsługi ruchu turystycznego dysponując w sezonie letnim dobrze rozwiniętą bazą noclegową i gastronomiczną.

O turystycznej atrakcyjności gminy stanowi położenie na jej obszarze Słowińskiego Parku Narodowego oraz czterech jezior: Gardno, Łebsko, Dołgie Wielkie oraz Dołgie Małe. Atutem gminy jest czyste środowisko naturalne, interesująca szata roślinna i liczna populacja dziko żyjącej zwierzyny. Wspaniała lokalizacja gminy i przebogata przyroda stwarzają znakomite możliwości wypoczynku i rekreacji.

Administracyjnie gmina podzielona jest na 16 sołectw, które skupiają 19 miejscowości.

Tabela 1 Wykaz sołectw wchodzących w skład gminy Smołdzino

L.P.	NAZWA SOŁECTWA	POWIERZCHNIA HA	LUDNOŚĆ
1.	Kluki	370,78	102
2.	Łokciowe	817,99	194
3.	Smołdziński Las	982,92	222
4.	Smołdzino	1116,92	971
5.	Żelazo	1198,78	307
6.	Wierzchocino	993,48	206
7.	Witkowo	427,38	98
8.	Siecie	719,38	132
9.	Gardna Wielka	1095,15	625
10.	Gardna Mała i Wysoka	489,36	269
11.	Stojcino	498,56	102
12.	Retowo	259,18	31
13.	Czysta	548,81	153
14.	Bukowa	770,1	65
15.	Komnino (obręb geodezyjny Czysta)	-	69
16.	Człuchy	166,92	57

Źródło: Urząd Gminy w Smołdzinie

Dokładną strukturę gruntów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 Struktura gruntów w gminie Smołdzino

NAZWA GRUNTU	WYSZCZEGÓLNIENIE
- użytki rolne ogółem	3 056 ha
- lasy i grunty leśne	6 719 ha
- pozostałe grunty	16 205 ha
RAZEM	25 980 ha

Źródło: Urząd Gminy w Smołdzinie

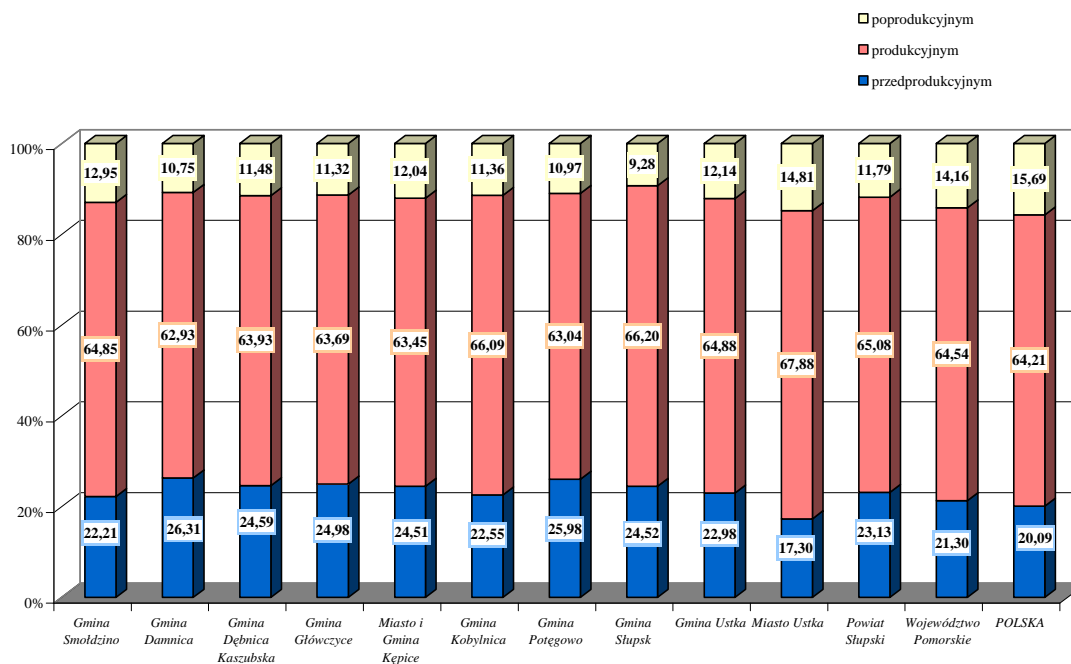
2.2. Gmina w statystyce

Tabela 3 Przekrój statystyczny gminy Smołdzino – stan na koniec 2006 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	3 445
mężczyźni	1 728
kobiety	1 717
Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem, w tym:	765
mężczyźni	390
kobiety	375
Ludność w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	2 234
mężczyźni	1 190
kobiety	1 044
Ludność w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	446
mężczyźni	148
kobiety	298
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	54
Urodzenia żywe w 2006 roku	33
Zgony ogółem w 2006 roku	36
Przyrost naturalny	-3

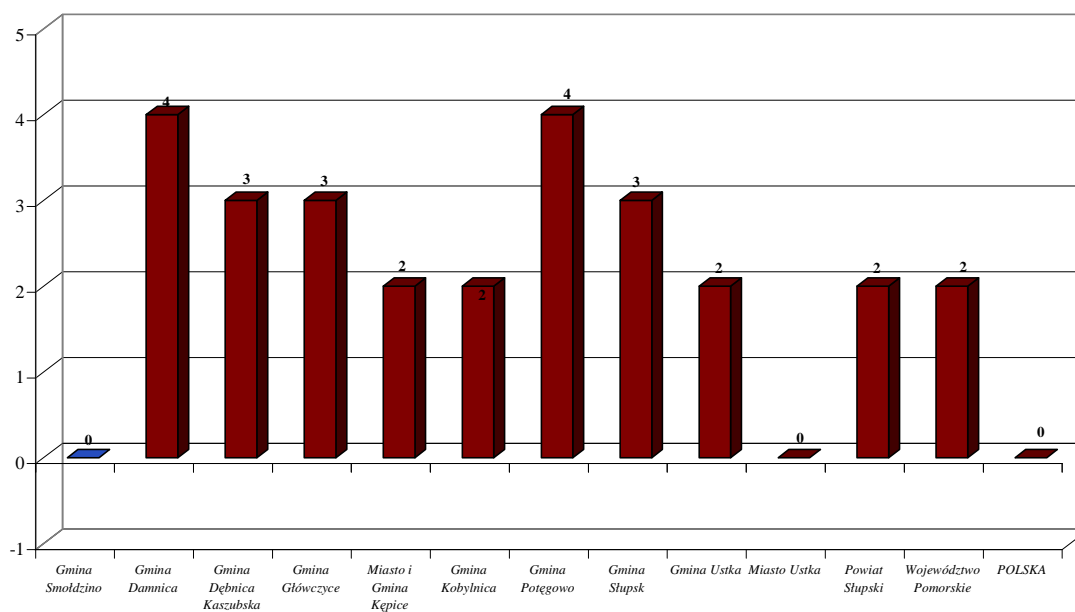
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 1 Struktura ekonomiczna ludności

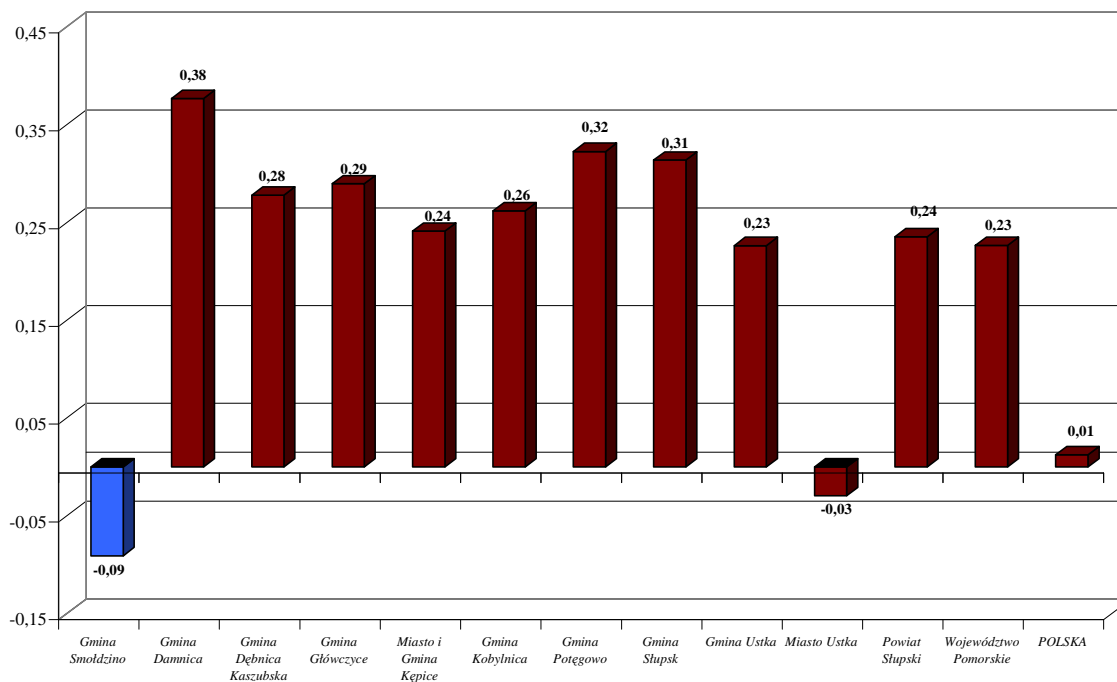
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 2 Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych na 1000 ludności

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 3 Przyrost naturalny liczony metodą: (urodzenia żywe – zgony): urodzenia żywe

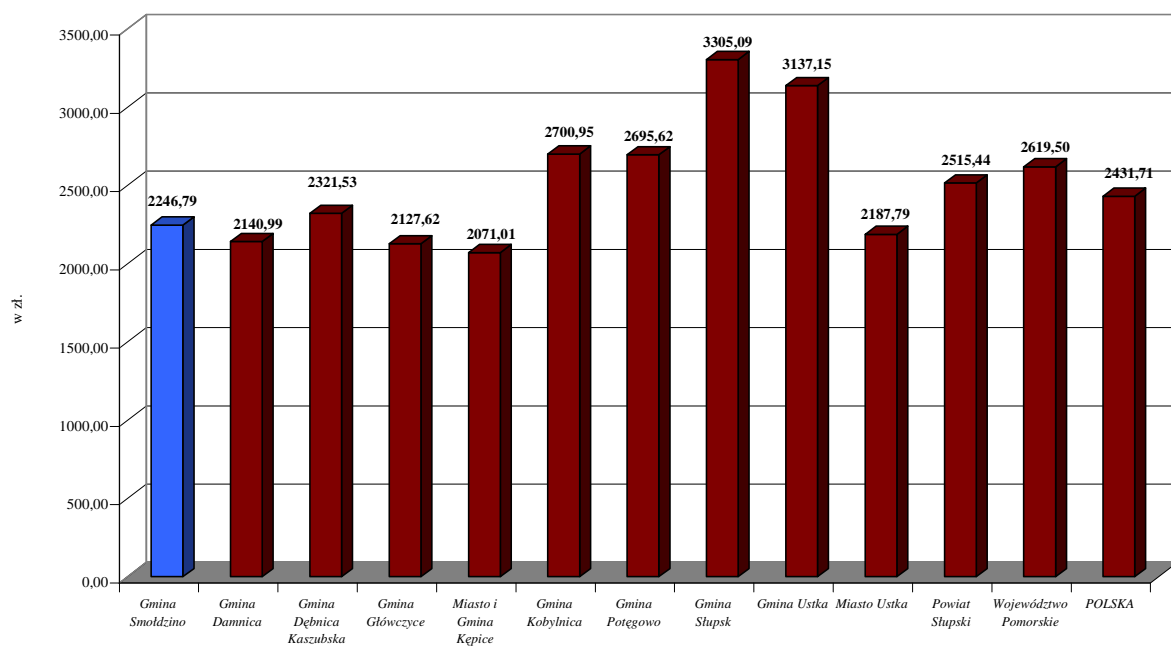
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Tabela 4 Dochody i wydatki budżetu Gminy Smołdzino na koniec 2006 r.

Dochody budżetu gminy ogółem w 2006 roku (w złotych)	7 740 177,53
Dochody własne ogółem w 2006 roku (w złotych)	2 274 657,01
Wydatki budżetu gminy ogółem w 2006 roku (w złotych), w tym na:	7 896 267,91
gospodarkę mieszkaniową	29 065,64
administrację publiczną	974 561,20
oświatę i wychowanie	2 993 302,67
ochronę zdrowia	55 110,77
opiekę społeczną	2 140 620,38
Wydatki inwestycyjne w złotych w 2006 roku	322 586,23
Dochody ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	2 246,79
Dochody własne w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	660,28
Wydatki ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	2 292,10
Wydatki inwestycyjne w złotych na 1 mieszkańca w 2006 roku	93,64

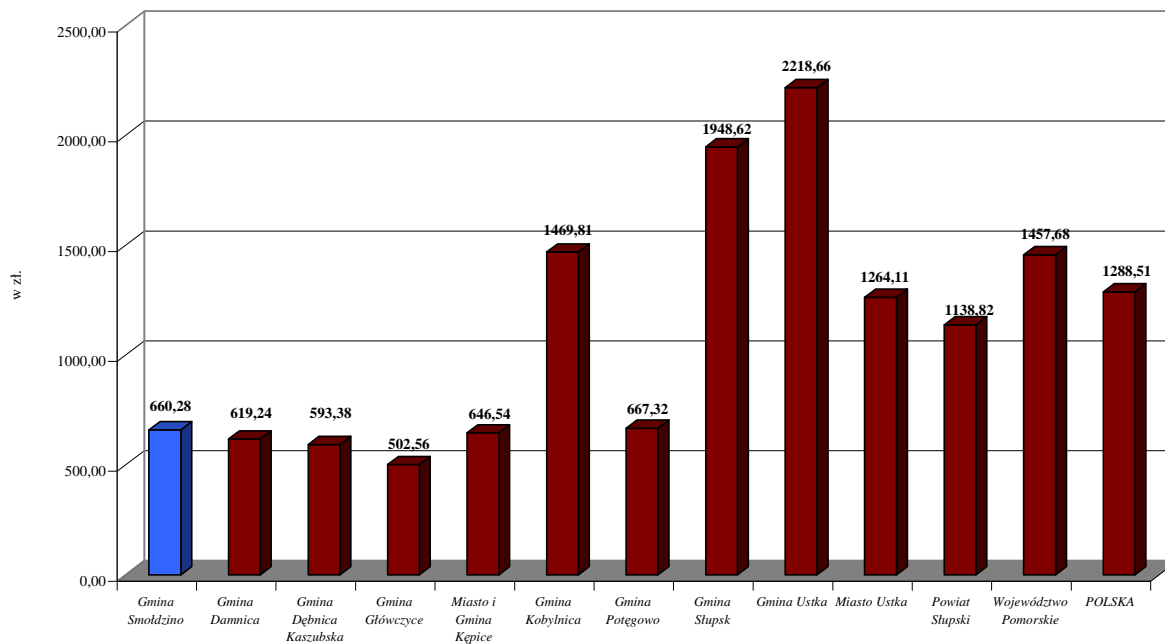
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 4 Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

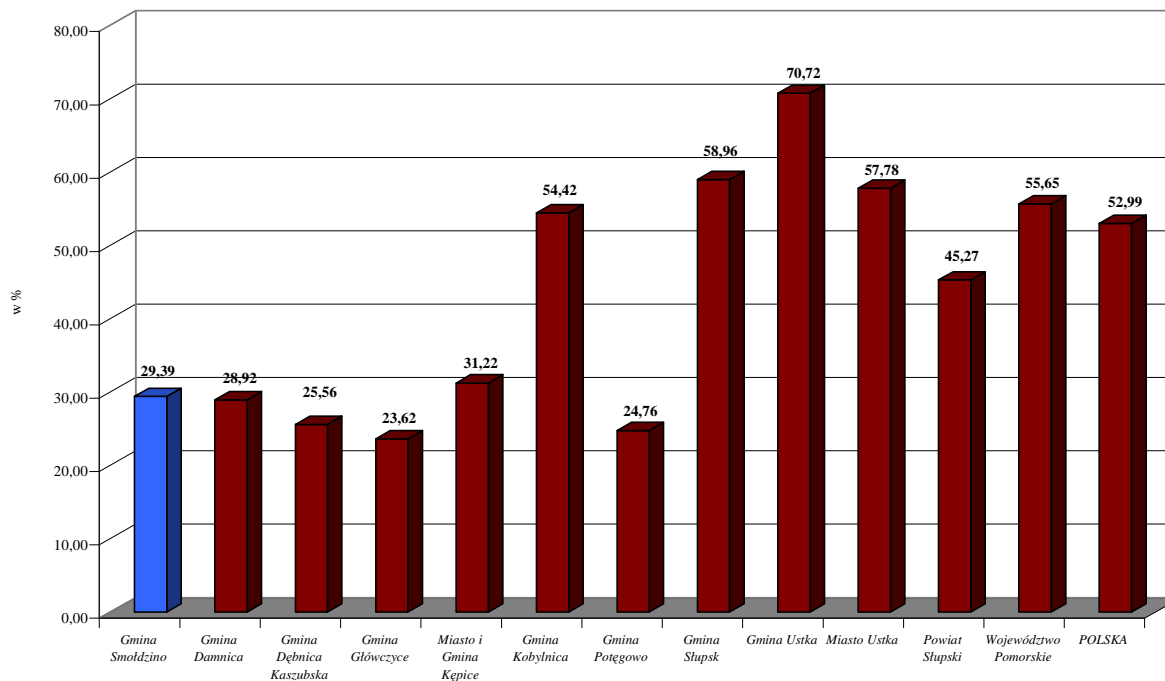
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 5 Dochody własne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

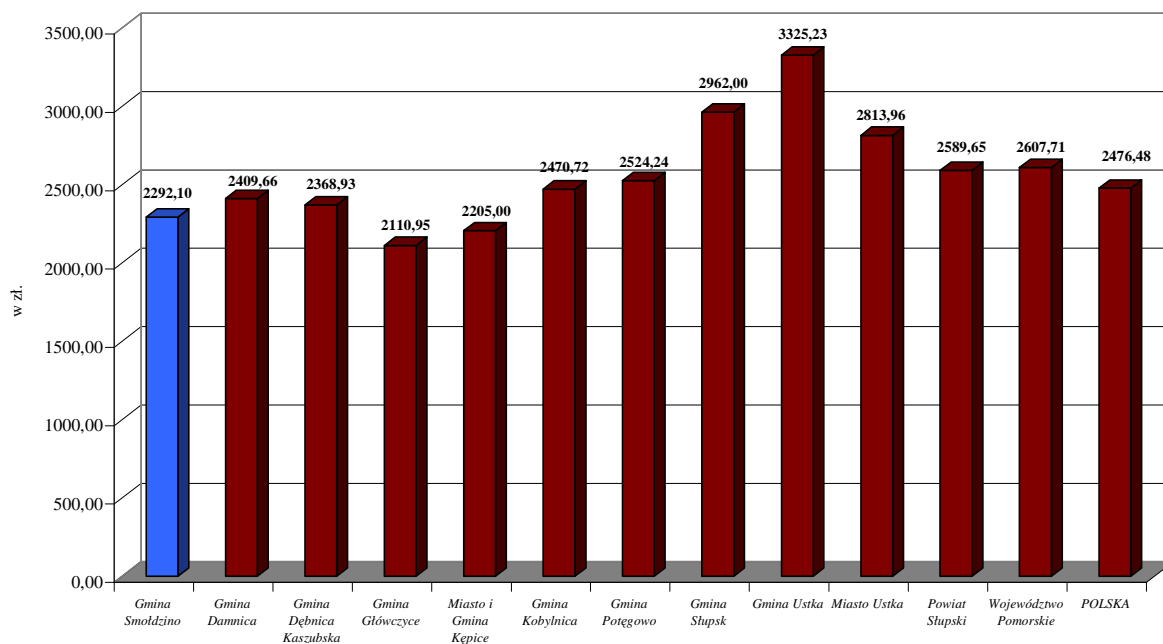
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 6 Samodzielność budżetów gmin – procent dochodów własnych w dochodach ogółem

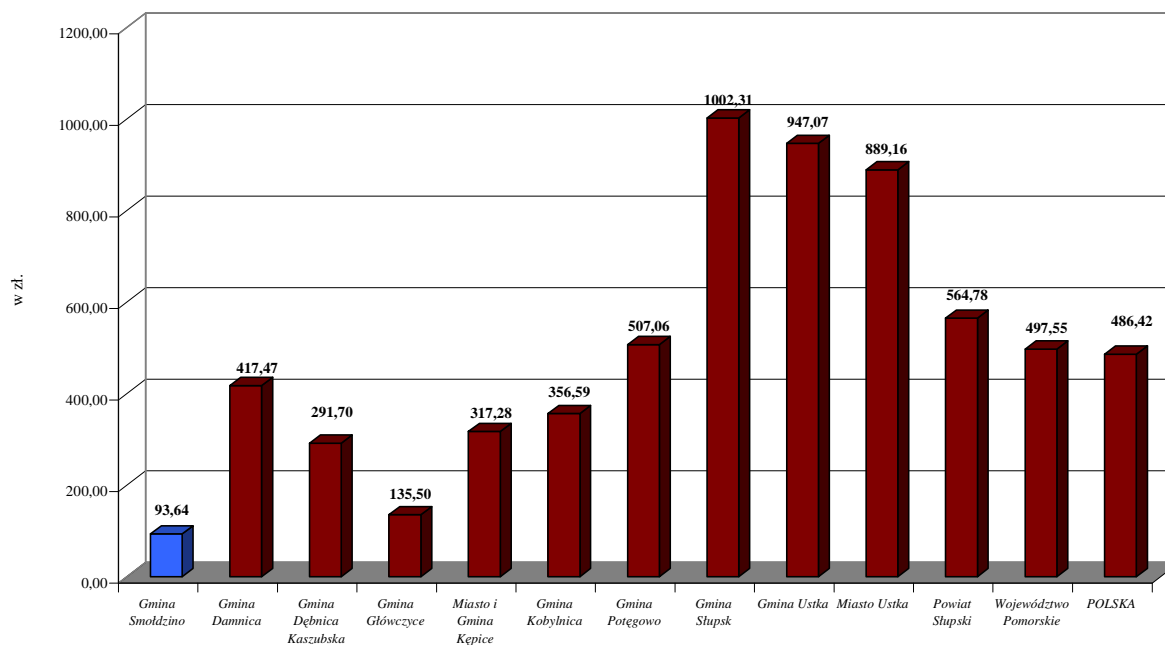
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 7 Wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

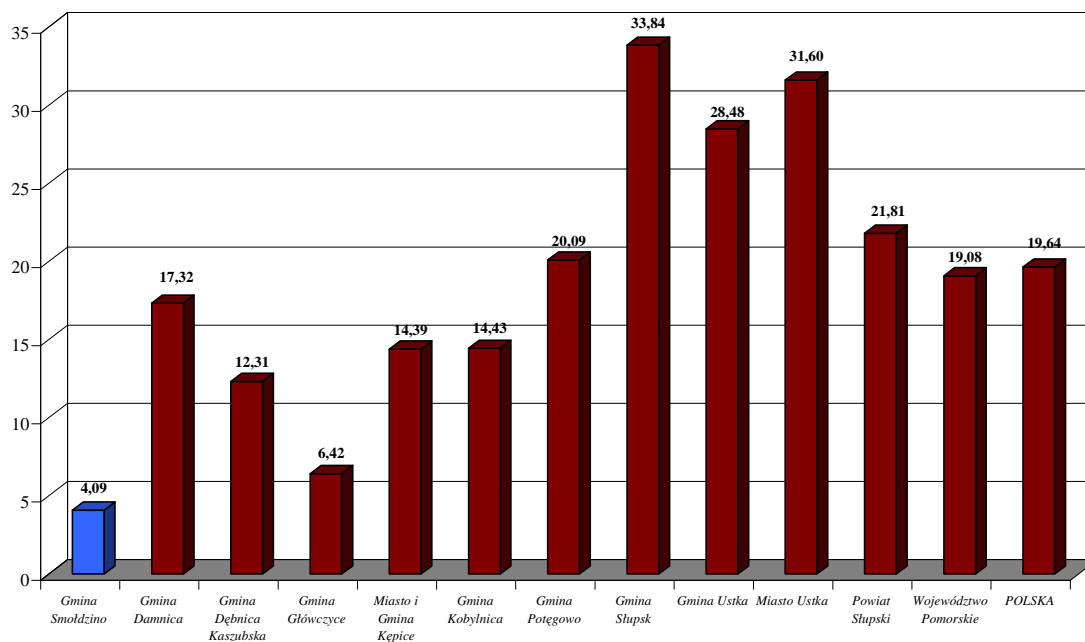
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 8 Wydatki inwestycyjne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

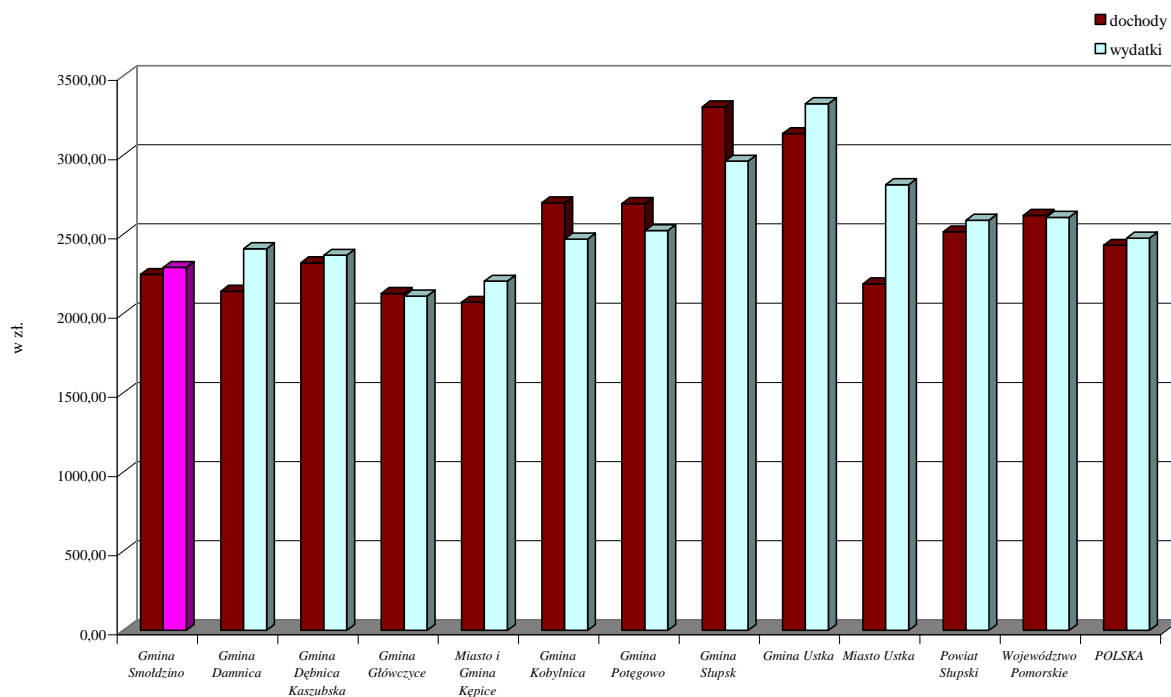
Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 9 Procent wydatków inwestycyjnych budżetów gmin w wydatkach ogółem

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

Wykres 10 Dochody i wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

2.3. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo

Na terenie gminy działalność gospodarczą na koniec 2006 roku, na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Gminy, prowadziło **118** podmiotów gospodarczych. Natomiast według pełnej ewidencji (prowadzonej m.in. także przez Sąd Rejonowy) na terenie gminy Smóldzino w 2006 roku było zarejestrowanych **228** podmiotów gospodarczych.

Tabela 5 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej

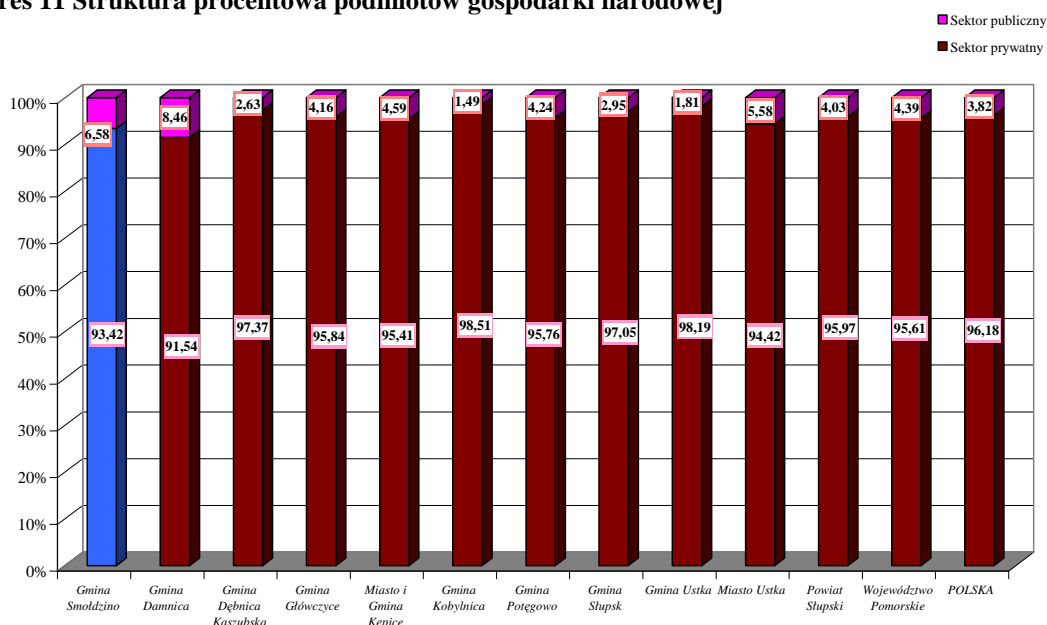
WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006
Placówki handlowe i gastronomiczne	39	41	51
Produkcja wyrobów przemysłowych	-	-	-
Produkcja wyrobów spożywczych	2	2	2
Budownictwo	7	12	13
Usługi transportowe	3	4	6
Zakłady produkcyjno-usługowe	32	38	42
Pozostałe	2	4	4
OGÓLEM:	85	101	118

Źródło: Urząd Gminy w Smóldzinie

Główną działalność gospodarczą na terenie gminy stanowi działalność handlowo-gastronomiczna, która kształtuje się na poziomie 43% ogółu podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej, kolejne 35,6% wszystkich podmiotów gospodarczych stanowi działalność usługowo-produkcyjna.

Na przełomie lat 2004 – 2006 na terenie gminy Smóldzino nastąpił wzrost rejestrujących się podmiotów gospodarczych o 72,0%. Największy wzrost, tj. o 76,5% odnotowano w branży handlowo-gastronomicznej.

Wykres 11 Struktura procentowa podmiotów gospodarki narodowej

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych – 2006 rok

2.4. Infrastruktura techniczna

2.4.1. Transport i komunikacja

Sieć drogową na terenie gminy Smołdzino tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które dzieli się na następujące kategorie:

- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Tabela 6 Szkielet układu drogowego gminy Smołdzino

Lp.	Rodzaj drogi	Długość ogółem w km	w tym utwardzone w km
1.	drogi krajowe	–	–
2.	drogi wojewódzkie	–	–
3.	drogi powiatowe	46,3	38,4
4.	drogi gminne	31,4	26,1

Źródło: Urząd Gminy w Smołdzinie

Gmina Smołdzino posiada rozbudowaną sieć dróg gminnych i powiatowych, których szczegółowy wykaz przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 7 Wykaz dróg gminnych w gminie Smołdzino

Lp.	Numer drogi gminnej	Nazwa odcinka drogi
1.	102001	Droga DP 39139
2.	102002	Droga DP39138-droga DG102003
3.	102003	Droga DP 39138 – tor kolejowy
4.	102004	Droga DP 39138-DP 39138
5.	102005	Droga DP 39138
6.	102006	Smołdzino ul. Bema - pola
7.	102007	Smołdzino ul. Ogrodowa
8.	102008	Smołdzino, ul. Bohaterów Warszawy
9.	102009	Smołdzino droga DP 39138-droga DG 102008
10.	102010	Smołdzino ul. Mostowa
11.	102011	Smołdzino ul. Kościelna
12.	102012	Droga DP 39134-miejscowość Człuchy
13.	102013	Droga DP 39134-miejscowość Stojcino
14.	102014	Droga DP 39138-łąki
15.	102015	Droga DP39138-las
16.	102016	Droga DG 102015- pola
17.	102017	Droga DP 39138 - pola
18.	102018	Droga DP 39138 – droga DP 39138
19.	102019	Droga DP39138- Witkowo Kolonia
20.	102020	Witkowo- droga DG 102021
21.	102021	Droga DP 39137-granica gminy (Żelkowo)

Lp.	Numer drogi gminnej	Nazwa odcinka drogi
22.	102022	Droga DP 39138 – granica gminy (Żelkowo)
23.	102023	Gardna Wielka ul. Pomorska
24.	102024	Gardna Wielka ul. Paderewskiego
25.	102025	Gardna Wielka, ul. Daszyńskiego
26.	102026	Gardna Wielka DP 39137- granica gminy (Czarny Młyn)
27.	102027	Droga DP 39132 – Pole biwakowe Wysoka
28.	102028	Droga DP 39134-droga DG 102029-droga DP 39134
29.	102029	Droga DP 39132-droga 102028

Źródło: Urząd Gminy w Smołdzinie

Drogi gminne podzielono również wg ważności i funkcji:

- drogi podstawowe – 31,4km
- drogi pomocnicze – 59,7km

Tabela 8 Wykaz dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy

Lp.	Numer drogi	Nazwa odcinka drogi	Długość odcinka -	Rodzaj nawierzchni
1.	DP 39132	Wysoka – Retowo – Gąbino	3,5	Betonowa, żużlowa, brukowa, gruntowa
2.	DP39134	Smołdzino – Gardna Wielka – Gąbino – Lubuczewo	10,4	asfaltowa
3.	DP39133	Trzcinnio – Gardna Wielka	4,3	betonowa
4.	DP 39136	Droga DP 39134 – Bukowa – Łękowica – droga DW 213	3,8	Bruk i gruntowa
5.	DP 39137	Gardna Wielka – Siecie – droga DP 39138	5,9	średni
6.	DP 39138	Kluki – Smołdzino – Wierzchocino – Choćmirówko	20,3	zły
7.	DP 39139	Czołpino – Smołdziński Las	2,4	zły

Źródło: Urząd Gminy w Smołdzinie

Komunikacja autobusowa - główne kierunki:

1. Słupsk – Kluki
2. Słupsk – Smołdzino – Choćmirowo – Kluki

Komunikacja PKP – BRAK

2.4.2. Telekomunikacja

Na terenie gminy Smołdzino głównym operatorem telefonii stacjonarnej jest Telekomunikacja Polska S.A. Dla powszechnego udostępniania usług telefonicznych w miejscowościach: Wierzchocino, Czysa, Gardna Wielka, Smołdziński Las i Kluki postawiono wieże antenowe radiowego systemu dostępu abonenckiego Alcatel 9800. Ponadto w miejscowościach: Czysa, Wysoka, Gardna Mała, Gardna Wielka i Smołdzino w ostatnich latach wybudowana została kanalizacja teletechniczna i kabel OTK. Kabel telekomunikacyjny ułożony został w ziemi na całej trasie.

Teren gminy objęty jest także zasięgiem następujących operatorów telefonii komórkowej: ERA GSM, PLUS GSM, ORANGE.

2.4.3. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy brak jest zorganizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło. Zaspakajanie potrzeb cieplnych odbywa się w oparciu o:

- lokalne kotłownie opalane węglem, drewnem (oraz jego odpadami) i olejem opałowym zasilające obiekty użyteczności publicznej, obiekty usługowo-produkcyjne oraz budownictwo wielorodzinne,
- indywidualne kotłownie w domach mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych oraz obiektach usługowych, są to kotłownie na paliwa stałe – głównie drewno i węgiel.

Większe kotłownie lokalne opalane olejem opałowym funkcjonują w budynkach wielorodzinnych w Smołdzinie oraz w obiektach użyteczności publicznej, takich jak: Zespół Szkół w Smołdzinie, Szkoła Podstawowa w Gardnie Wielkiej, Gminny Ośrodek Kultury w Smołdzinie, Dom Środowiskowy w Gardnie Wielkiej i Wiejski Dom Kultury w Gardnie Wielkiej.

2.4.4. Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy brak jest infrastruktury gazowej. Mieszkańcy korzystają z gazu butlowego propan – butan, który posiada dobrze rozlokowaną sieć dystrybucyjną. Obecnie ze względu na ochronę przyrody istnieje koncepcja gazyfikacji gminy z budową gazociągu wysokiego ciśnienia o długości ok. 25 km i stacji redukcyjno – pomiarowej I stopnia. Jednakże w najbliższych latach nie planuje się gazyfikacji gminy jako działania własnego samorządu terytorialnego.

2.4.5. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy istnieją dwa wodociągi grupowe. Pierwszy wodociąg grupowy z ujęciem wody i stacją uzdatniania wody w Żelazie, obsługuje wsie: Smołdzino, Człuchy, Kluki, Żelazo, Siecie, Wierzchocino, Łokciowe, Witkowo i Smołdziński Las, natomiast drugi wodociąg grupowy dla którego ujęcie wody znajduje się w Gardnie Wielkiej, obsługuje miejscowości: Gardna Wielka, Gardna Mała, Wysoka, Czysta, Retowo, Stojcino, Komnino oraz Bukowa.

Teren gminy Smołdzino zwodociągowany jest w 95%. Do zwodociągowania na terenie gminy pozostały pojedyncze zagrody leżące w dość dalekiej odległości od magistrali wodociągowej oraz miejscowości Przybynin oraz Czołpino (na terenie ww. miejscowości znajdują się jedynie obiekty usługowe – brak domów mieszkalnych).

Długość sieci wodociągowej – **56 km**

Długość przyłączy prowadzących do budynków – **21 km**

Liczba podłączonych gospodarstw domowych – **931 szt.**

Liczba ujęć wody – **2 szt.**

Liczba stacji uzdatniania wody – **1 szt.**

2.4.6. Kanalizacja

Na terenie gminy znajduje się sieć kanalizacyjna o długości 2,1 km, która obsługuje w 60% jedynie miejscowość Smołdzino. Długość przyłączy prowadzących do budynków w Smołdzinie wynosi 1,1 km, natomiast liczba gospodarstw podłączonych do sieci kanalizacyjnej wynosi 82. Na terenie gminy planuje się w najbliższych latach budowę sieci kanalizacji sanitarnej z podłączeniem do przebudowanej oczyszczalni ścieków.

2.4.7. Oczyszczalnie ścieków

Na terenie gminy znajduje się oczyszczalnia ścieków typu Bioblok MU 100, która zlokalizowana jest w miejscowości Smołdzino. Obciążenie ściekami istniejącej oczyszczalni wynosi od 80 do 150 m³ ścieków na dobę (przeciążenie latem). Obiekt oczyszczalni składa się z komory napowietrzania, osadnika wtórnego i poletka osadowego, które zaprojektowane zostały w celu oczyszczania około 100 m³ ścieków na dobę. Stan techniczny konstrukcji stalowych oczyszczalni jest dobry, a osprzętu dostateczny. Odbiornikiem ścieków jest bezpośrednio rzeka Łupawa.

Na terenie gminy istnieją również lokalne i zakładowe systemy odbioru i oczyszczania ścieków zlokalizowane w miejscowościach Łokciowe, Komnino, Żelazo (oczyszczalnie mechaniczne) oraz Smołdziński Las (osadnik + złożo), które nie spełniają wymogów technicznych i ochrony środowiska z uwagi na przestarzały system oraz wiek urządzeń.

Pozostałe miejscowości na terenie gminy Smołdzino wyposażone są w indywidualne przyzgodowe zbiorniki "bezodpływowe", z których ścieki oficjalnie wywożone są do punktu zlewnego w Smołdzinie.

2.5. Gospodarka odpadami

Prowadzona na terenie gminy Smołdzino gospodarka odpadami jest zgodna z obowiązującym „Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Smołdzino”, którego celem jest stworzenie systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w gminie, zintegrowanego z innymi gminami na poziomie powiatu i bazującego na wystarczającej sieci instalacji i urządzeń, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska.

Gmina Smołdzino nie posiada aktualnie własnego składowiska odpadów. Składowiska odpadów na terenie gminy zostały zamknięte i zrehabilitowane do 2003 roku. Masa wytwarzanych odpadów jest obecnie zagospodarowywana przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Słupsku i unieszkodliwiana na składowisku odpadów w Bierkowie (gmina Słupsk).

Selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest w oparciu o zakupione i dzierżawione pojemniki typu igloo na szkło i typu druciak na tworzywa sztuczne. Pojemniki rozlokowane są na terenie poszczególnych miejscowości gminy, w miejscach ogólnie dostępnych dla mieszkańców.

W 2006 roku z terenu gminy Smołdzino PGK w Słupsku zebrano 21,8 t opakowań z tworzyw sztucznych oraz 37,9 t opakowań ze szkła gospodarczego, które następnie częściowo przekazano do odzysku.

2.6. Ochrona środowiska przyrodniczego; obszary chronione

Północna część obszaru gminy Smołdzino położona jest w granicach Słowińskiego Parku Narodowego, który jest jednym z 23 parków narodowych w Polsce i jednym z 2 parków nadmorskich.

Słowiński Park Narodowy położony jest na powierzchni 32 744,03 ha na terenie dwóch powiatów: słupskiego i lęborskiego, w granicach administracyjnych pięciu gmin. Na terenie gminy Smołdzino zajmuje on powierzchnię 16 833,26 ha, co stanowi 64,79% całkowitej powierzchni gminy. Na terenie gminy obejmuje on swoim zasięgiem odcinek wybrzeża od Rowów do Łeby, jeziora: Gardno, Łebsko, Dołgie Wielkie i Dołgie Małe oraz przylegające do nich lasy. Brzegi jezior położonych w parku są płaskie i porośnięte trzcinami. Są one schroniskiem dla olbrzymiej liczby gatunków ptaków. Oprócz jezior na terenie parku znajdują się trzy rzeki: Łeba, Łupawa oraz Pustynka. Słowiński Park Narodowy został utworzony dla zachowania w niezmienionym pięknie systemu jezior przymorskich, bagien, torfowisk, łąk, nadmorskich borów i lasów, a przede wszystkim wydmowego pasa mierzei z unikatowymi w Europie wydmami ruchomymi. O randze i wartości przyrodniczej SPN świadczy fakt umieszczenia go w międzynarodowej sieci obszarów chronionych takich jak: HELCOMBSPA, Światowy Rezerwat Biosfery UNESCO, Natura 2000 czy obszar wodno-błotny Ramsar.

Ponadto oprócz Słowińskiego Parku Narodowego w gminie ochronie prawnej podlegają dwa rezerваты przyrody: „Wzgórze Rowokół” i „Jałowiec” o powierzchni całkowitej 1,3 ha. Na terenie gminy znajdują się również 4 pomniki przyrody:

- dąb szypułkowy o obwodzie 460 cm i wysokości 30 m (Smołdzino, dziedziniec Dyrekcji SPN),
- dąb szypułkowy o obwodzie 370 cm i wysokości 24 m,
- grupa piętnastu buków zwyczajnych – „Kępa Buków”, o obwodzie 100 – 188 cm,
- dąb szypułkowy – „Dąb na Karłowie” o obwodzie 335 cm i wysokości 20 m.

2.6.1. Obszary zasobowe

Obszary wodne

Środowisko wodne na obszarze gminy tworzą wody podziemne i powierzchniowe.

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Smołdzino jest wyjątkowo bogaty w wody powierzchniowe, w głównej mierze za sprawą jezior przybrzeżnych i gęstej sieci cieków, które zajmują łącznie 33% całkowitej powierzchni gminy. W granicach gminy znajduje się dolny odcinek rzeki Łupawy wraz z jej ujściem do jeziora Gardno. W dolinie Łupawy wybudowane zostały kanały doprowadzalniki służące do nawadniania użytków rolnych. Tuż przed Smołdzinem od rzeki odgałęzia się Kanał Łupawa – Łeba, biegnący do jeziora Łebsko. Południowo – zachodni skraj gminy odwadnia dolny odcinek Brodniczki uchodzący do Łupawy w Czarnym Młynie. Zachodnią granicę gminy stanowi dolny odcinek strumienia Brodna (Broda-Osieki), uchodzący do jeziora Gardno. Wschodnią część gminy odwadnia natomiast Pustynka uchodząca do jeziora Łebsko.

Na obszarze gminy znajdują się cztery jeziora: Łebsko 5774,63 ha, Gardno – 2500,49 ha, Dołgie Duże – 146 ha oraz Dołgie Małe – 6,3 ha.

Wody podziemne

Gmina Smołdzino leży na obszarze Przymorskiego Podregionu Hydrogeologicznego. Pierwszy poziom wód gruntowych na znacznym obszarze gminy (w jej części północnej i wschodniej) występuje na bardzo płytkim poziomie od 0 – 2 m ppt i w dużej mierze jest zależny od odpadów atmosferycznych. Głębokość zalegania jego zwierciadła jest regulowana przez urządzenia melioracyjne.

Główny użytkowany poziom wodonośny związany jest z utworami czwartorzędowymi. Głębokość do stropu wynosi przeważnie od 10 do 60 m, miąższość utworów wodonośnych mieści się w granicach 15 – 40 m, natomiast wydajność studni wynosi od 10 do 70m³/h. Poziom wodonośny jest generalnie dobrze izolowany od powierzchni terenu; nieco słabiej jednak w obrębie zabagnionych równin nadmorskich.

Surowce mineralne

Gmina nie posiada znaczących złóż surowców mineralnych o dobrych parametrach wydobywczych, a zlokalizowanych poza terenem Słowińskiego Parku Narodowego tj. kruszyw naturalnych, surowców ilastych i torfów.

2.6.2. Obiekty zabytkowe

Na terenie gminy znajduje się kilka interesujących zabytków. W samym Smołdzinie warto zwrócić uwagę na kościół parafialny wzniesiony w 1632 roku, który przebudowany został w 1823 r. i 1874 r. W kościele tym znajduje się wiele unikatowych zabytków ruchomych: wczesnobarokowy ołtarz z bogatym wystrojem rzeźbiarskim oraz z portretami księżnej Anny i jej syna Ernesta Bogusława, ambona barokowa z XVII w., chrzcielnica z połowy XVII w., para ołtarzowych świeczników oraz dzwon gdański z 1706 r. Na stropie kościoła widniało 49 obrazów o tematyce biblijnej, po przeprowadzeniu prac konserwatorskich część z nich umieszczono na ścianach kościoła.

Ponadto w miejscowości Żelazo obejrzeć można murowany zabytkowy pałac późnoklasycyzm z początku XIX w. z rozległym kilkuhektarowym parkiem oraz dworek z XIX w., który przed wojną pełnił rolę plebani. W Gardnie Wielkiej do najcenniejszych zabytków należy natomiast kościół parafialny p.w. Najświętszej Marii Panny z 1282 r., który przebudowany został w 1842 r. Z kolei w Czołpinie pomiędzy jeziorem Gardno i Łebsko znajduje się latarnia morska położona 1000 m od brzegu Morza Bałtyckiego na dominującej nad okolicą 50 – cio metrowej wydmie. Malowniczą latarnię zbudowano w latach 1872-1875. Ponadto na terenie gminy w miejscowości Kluki znajduje się osada rybacka z zachowaną XVIII i XIX-wieczną zabudową ryglową (szkieletową), gdzie chałupy ryglowe kryte są strzechą lub gontem.

Szczegółowy wykaz obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków z terenu gminy Smołdzino przedstawia następująca tabela.

Tabela 9 Wykaz obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków

NUMER REJESTRU	OBIEKT	MIJSCOWOŚĆ	NR
56	kościół parafialny p.w. Św. Trójcy wraz z otoczeniem	Smołdzino	
1214	cmentarz	Smołdzino	
194	zagroda /dom, 3 budynki gospodarcze/	Kluki	14/15
457	zagroda /chata, budynki gospodarcze/	Kluki	16/17
1188	cmentarz	Kluki	
820	zagroda / dom, budynek inwentarski, stodoła, piec piekarski/	Kluki Żeleskie	5
821	zagroda / dom, budynek inwentarski /	Kluki Żeleskie	6
822	zagroda / dom, budynek gospodarczy/	Kluki Smołdzińskie	2
830	dom mieszkalny z częścią kurną	Kluki Smołdzińskie	16
831	zagroda / dom, budynek inwentarski /	Kluki Pawełki	4
832	zagroda / dom, budynek inwentarski /	Kluki Pawełki	3
1272	zespół pałacowo-parkowy (pałac, park)	Żelazo	
1417	kościół parafialny p.w. Nawiedzenia NMP	Gardna Wielka	
1431	zespół latarni morskiej wraz z osadą latarników /dom, stodoła, obora/	Czołpino	
1557	chata	Wierzchocino	24
1573	zagroda kowala:/dom, kuźnia/	Czysta	30

Źródło: www.ochronazabytkow.gda.pl

2.7. Turystyka i baza turystyczna

Interesującą atrakcją turystyczną gminy Smołdzino jest wieś Kluki, w której mieści się Muzeum Wsi Słowińskiej, gdzie zgromadzono w formie skansenu obiekty kultury materialnej i etnograficznej. Skansen jest rekonstrukcją dawnej wsi rybackiej znad Jeziora Łebskiego. Zgromadzone w nim obiekty – chałupy, budynki gospodarcze prezentują miejscową architekturę od końca XVII w. do lat 20 – tych XX w. Sezon turystyczny w muzeum rozpoczyna Czarne Wesele. Jest to impreza związana z tradycją pozyskiwania torfu połączona z pokazami wypieku chleba, wyplatania koszy, szycia i naprawy sieci rybackich. Podczas Czarnego Wesela prezentowane są hafty, rzeźby, malarstwo na szkle itp. W Klukach warto również zwrócić uwagę na zabytkowy cmentarz z XVII w.

W Smołdzinie znajduje się natomiast stała ekspozycja Muzeum Przyrodniczego prezentująca charakterystyczne dla terenu Słowińskiego Parku Narodowego rośliny, zwierzęta, gatunki ptaków zimujących na wybrzeżu oraz wędrujących i gnieźdzących się w parku, jak również różnorodność lasów oraz piękne zdjęcia ewolucji plaży.

Atrakcją turystyczną na terenie gminy jest także kilka punktów widokowych, wśród których wyróżnia się wieżę na górze Rowokół (115m n.p.m) w Smołdzinie, z której roztacza się rozległy widok na piękny pejzaż okolicy. Pokryte lasami tereny gminy stanowią znakomite miejsce wypoczynku. Pobliskie akweny przyciągają wędkarzy, a okoliczne lasy stanowią raj dla amatorów grzybobrania i myśliwych.

Smołdzino ze względu na swoje położenie i przepiękne krajobrazy jest doskonałym miejscem do uprawiania sportu i rekreacji. Przez teren gminy przebiegają szlaki turystyczne o zróżnicowanym stopniu trudności. Corocznie organizowany jest Ogólnopolski Zlot Szlakami Słowińskiego Parku Narodowego, i tak w czerwcu odbywają się regaty żeglarskie na jeziorze Gardno. Na stałe do kalendarza imprez sportowych wpisały się także regaty żeglarskie o "Puchar Wójta Gminy Smołdzino".

Dużą atrakcją turystyczną na obszarze gminy cieszą się szlaki turystyczne i ścieżki przyrodnicze, są to m.in.:

SZLAK KAJAKOWY NA RZECE ŁUPAWIE

- *Jasień - Kozin - Łupawa - Poganice - Damno - Drzeżewo - Żelkowo - Smołdzino - jez. Gardno - Rowy*

SZLAKI CZARNE

- *Smołdziński Las-Czolpino – 3km*
- *Smołdzino-Słowiński Park Narodowy – 6 km*
- *Gardna Wielka- Słowiński Park Narodowy – 5,4 km*

Główne szlaki turystyczne na terenie gminy biegną równolegle do brzegu morza, przecinając wzdłuż całej Słowiński Park Narodowy. Szlaki czarne spełniają natomiast rolę tras łącznikowych, umożliwiając turystom korzystającym z bazy noclegowej, zlokalizowanej w otulinie Parku, dotarcie

do głównych bram wejściowych SPN. Ich przebieg zapewnia również połączenie pomiędzy Szlakiem Północnym i Południowym, co znacznie uatrakcyjnia i sprzyja wędrownikom po terenie SPN.

SZLAK NIEBIESKI

- *Gardna Wielka - Rowokół - Stojęcino - Żelkowo 15 km* – szlak ten jest częścią szlaku pn. Dolina Łupawy, którego trasa łącznie posiada 67 km. Cały szlak prowadzi od Gardny Wielkiej, przez Żelkowo, Damno, do wsi Łupawa. Na teren powiatu bytowskiego wkracza niedaleko Soszycy, gdzie następnie drogą brukowaną w kierunku południowym dochodzi do jez. Karwieńskiego Dużego. Następnie biegnie drogą leśną wzdłuż rzeki Łupawy do Czarnej Dąbrówki.

SZLAKI ZIELONE

- *Rowy – Dołgie Małe – Rowy – 17 km* – szlak ten rozpoczyna się w miejscowości Rowy, biegnie przez borowe kompleksy leśne SPN, do wschodniego krańca najmniejszego akwenu SPN – jeziora Dołgie Małe (pomost widokowy, obszar objęty ochroną ścisłą ze względu na występującą roślinność). Dalej wśród zalesionych wydm dochodzi do morza, a następnie równoległe do brzegu morskiego wraca do Rowów. Z plaży najłatwiej można zaobserwować zróżnicowanie wału wydmowego, poddawanego działalności naturalnych żywiołów: fal morskich i wiatru. Współczesne procesy odkrywają również historię szaty roślinnej na Mierzei Gardnieńskiej. Pokłady torfu i liczne pnie dębowe, odsłonięte na plaży są pozostałością lasów liściastych, które panowały tu tysiące lat temu.
- *Łeba – Wydmy – Łeba – 17 km* – szlak ten rozpoczyna się w nadmorskiej miejscowości Łeba. Biegnie brzegiem plaży, stykając się u wejścia na Wydmy Łacką z oznakowaniami szlaku czerwonego. Trasa wiedzie przez malowniczy krajobraz Mierzei Łebskiej. Fragment szlaku przebiega przez pola wydmowe, umożliwiając obserwację zróżnicowanych form wydmy, od inicjalnych na zapleczu plaży po aktywne barchany wydmy. Na terenie tym znajduje się najlepiej zachowana na polskim wybrzeżu roślinność nadmorska w różnych stadiach rozwoju, roślinność borowa oraz ols, które rozwijają się wzdłuż północnego brzegu jeziora Łebsko. W Rąbce znajduje się Muzeum Przyrodnicze Słowińskiego Parku Narodowego i siedziba Obwodu Ochronnego oraz ekspozycja historyczna w budynku byłej wyrzutni pocisków rakietowych V-2, wzniesiona przez wojska hitlerowskie podczas II wojny światowej.

SZLAK PÓŁNOCNO – CZERWONY

- *Łeba – Rowy – 40 km* – szlak prowadzi przez teren Parku od miejscowości Łeba do wsi Rowy. Ze względu na trudny teren, odległość do pokonania oraz brak na całej trasie bazy noclegowej i gastronomicznej, szlak ten stanowi wyzwanie dla najbardziej wytrwałych turystów. Na trasie znajduje się Muzeum Przyrodnicze SPN w miejscowości Rąbka, punkt widokowy na jeziorze

Łebsko oraz wyrzutnia rakiet V-2. Prawie cała trasa prowadzi przez obszar ochrony ścisłej „MIERZEJA”, przez najbardziej aktywne z wydm ruchomych na terenie Parku - Wydmę Łącką i Wydmę Czołpińską. Ich szczyty to naturalne punkty widokowe, z których podziwiać można wspaniały krajobrazowo teren Parku. Dalej szlak biegnie przez miejscowość Czołpino prowadząc do dwóch położonych malowniczo wśród boru sosnowego jezior Dołgie Wielkie i Dołgie Małe, a następnie wzdłuż północnego brzegu jeziora Gardno do wsi Rowy.

SZLAK POŁUDNIOWO - ŻÓŁTY

- *Łeba Żarnowska – Gać – Izbica – Kluki – Smołdzino wzdłuż wzgórza Rowokół – Gardna Wielka 39 km* – szlak rozpoczyna się w Łebie i wiedzie przez miejscowość Żarnowska, Gać, Izbica, Kluki okalając jezioro Łebsko od strony południowej. Szlak ten charakteryzuje się dużymi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi i kulturowymi. Prowadzi przez naturalne kompleksy boru sosnowego, lasów olszowych i brzoźowych oraz sztucznie wyprowadzonych przez człowieka drzewostanów świerkowych na podłożu torfowym. Wzdłuż szlaku występuje objęty ochroną ponad 150 letni starodrzew sosnowy, bór bagienny na torfowisku wysokim oraz miejsce gniazdowania licznych gatunków ptaków wodnych.

ŚCIEŻKI PRZYRODNICZE:

- **"Latarnia"** (trasa: parking leśny w Czołpinie - Latarnia Morska w Czołpinie) – długość 1 km,
- **"Rowokół"** (trasa: dyrekcja SPN - góra Rowokół - parking pod Rowokołem) – długość 3 km,
- **"Klucky Las"** (trasa: leśniczówka w Klukach - jez. Łebsko - rez. "Klukowe Buki") – długość 5 km.

Na terenie gminy Smołdzino bazę turystyczną, poza wymienionymi atrakcjami stanowią również liczne obiekty noclegowe i gastronomiczne zlokalizowane przede wszystkim w miejscowościach znajdujących się w otulinie Słowińskiego Parku Narodowego. Oprócz ośrodków wypoczynkowych zlokalizowanych w Gardnie Wielkiej i Komninie na terenie gminy znajdują się również sezonowe schroniska młodzieżowe zlokalizowane przy szkołach m.in. w Gardnie Wielkiej, Smołdzinie i Smołdzińskim Lesie. Ponadto szeroką ofertę noclegową oferują liczne pokoje gościnne, pola namiotowe, gospodarstwa agroturystyczne oraz domki letniskowe, których szczegółowy wykaz przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10 Baza noclegowa na terenie gminy Smołdzino

Lp.	Precyzyjne określenie nazwy obiektu	Adres obiektu	Okres świadczenia usług	Liczba miejsc noclegowych
1	Pokoje gościnne	Smołdzino, ul. Kopernika 2	sezonowe	3
2	Pokoje gościnne	Smołdziński Las 4	sezonowe	155
3	Gospodarstwo agroturystyczne	Gardna Wielka, ul. Pomorska 1	sezonowe	2

Lp.	Precyzyjne określenie nazwy obiektu	Adres obiektu	Okres świadczenia usług	Liczba miejsc noclegowych
4	Domki letniskowe	Smółdzino, ul. Boh. Warszawy 9	sezonowe	4
5	Pokoje gościnne	Czysta 22	sezonowe	5
6	Gospodarstwo agroturystyczne	Smółdzino, ul. Lipowa 5	Cały rok	8
7	Gospodarstwo agroturystyczne	Gardna Wielka, ul. Bałtycka 14	sezonowe	5
8	Pokoje gościnne	Smółdziński Las 38	sezonowe	7
9	Domek letniskowy	Smółdzino, ul. Kopernika 6/2	sezonowe	4
10	Gospodarstwo agroturystyczne	Smółdzino, ul. Daszyńskiego 10	sezonowe	8
11	Gospodarstwo agroturystyczne	Smółdzino, ul. Boh. Warszawy 38	sezonowe	12
12	Gospodarstwo agroturystyczne	Smółdziński Las 36	cały rok	5
13	Domek letniskowy	Smółdzino, ul. Kopernika 6	sezonowe	7
14	Pokoje gościnne	Smółdzino, ul. Leśna 1A	sezonowe	5
15	Gospodarstwo agroturystyczne	Czysta 16	sezonowe	3
16	Gospodarstwo agroturystyczne	Smółdzino, ul. Jeziorna 16	sezonowe	3
17	Domki turystyczne	Smółdziński Las 3	sezonowe	10
18	Domki turystyczne	Smółdzino, ul. Daszyńskiego 1/1	sezonowe	8
19	Pokoje gościnne	Smółdzino, ul. Kościelna 10	sezonowe	5
20	Pokoje gościnne	Smółdziński Las 15	całoroczne	8
21	Gospodarstwo agroturystyczne	Gardna wielka, ul. Mickiewicza 17	sezonowe	7
22	Pokoje gościnne	Smółdzino, ul. Leśna 1B	sezonowe	8
23	Gospodarstwo agroturystyczne	Smółdzino, ul. Jeziorna 26	całoroczny	10
24	Gospodarstwo agroturystyczny	Smółdzino, ul. Poligon 2	całoroczne	8
25	Pokoje gościnne	Smółdziński Las	sezonowe	20
26	Gospodarstwo agroturystyczne	Smółdzino, ul. Ogrodowa 1	sezonowe	13
27	Pokoje gościnne	Smółdzino, ul. Kopernika 16	sezonowe	8
28	Pokoje gościnne	Smółdzino, ul. Kopernika 27	sezonowe	8
29	Pokoje gościnne	Człuchy	sezonowe	b.d*
30	Pokoje gościnne	Stojcino 26	sezonowe	4
31	Pokoje gościnne	Gardna Wielka, ul. Kościuszki 10	całoroczne	5
32	Pokoje gościnne	Smółdzino, ul. Kościelna 8	sezonowe	5
33	Pole namiotowe	Wysoka	sezonowe	b.d
34	Pokoje gościnne	Smółdzino, ul. Ogrodowa 10	sezonowe	6
35	Pokoje gościnne	Retowo 4	sezonowe	6
36	Gospodarstwo agroturystyczne	Smółdzino, ul. Boh. Warszawy 25	sezonowe	4
37	Pole namiotowe	Gardna Wielka, ul. 9-go Maja 15	sezonowe	b.d

Lp.	Precyzyjne określenie nazwy obiektu	Adres obiektu	Okres świadczenia usług	Liczba miejsc noclegowych
38	Pokoje gościnne	Smółdzino, ul. Kopernika 25	sezonowe	10
39	Gospodarstwo agroturystyczne	Czysta 5	sezonowe	9
40	Pokoje gościnne	Gardna Wielka, ul. Partyzantów 5	całoroczne	9
41	Pokoje gościnne	Czysta 7A	sezonowe	8
42	Pokoje gościnne	Komnino 3B	całoroczne	8
43	Gospodarstwo agroturystyczne	Smółdziński Las 55, 76-214 Smółdzino	sezonowe	10
44	Pokoje gościnne	Gardna Wielka, ul. Słowackiego 4	sezonowe	b.d
45	Pokoje gościnne	Gardna Mała 43/a	sezonowe	b.d
46	Pokoje gościnne	Smółdzino, ul. Boh. Warszawy 16	sezonowe	8
47	Domki letniskowe	ul. Słowackiego 6	sezonowe	8
48	Gospodarstwo agroturystyczne	Smółdziński Las 54, 76-214 Smółdzino	sezonowe	8
49	Pole namiotowe	Smółdziński Las 35 A	sezonowe	b.d
50	Pokoje gościnne	Smółdzino, ul. Leśna 17	całoroczne	12

* brak danych

Źródło: Urząd Gminy w Smółdzinie

2.8. Oświata i wychowanie

Na terenie gminy Smółdzino funkcjonują dwie szkoły podstawowe i jedno gimnazjum, do których uczęszczają dzieci i młodzież z terenu całej gminy. Ponadto w Smółdzinie funkcjonuje Gminne Przedszkole. Dzieci i młodzież do szkół dowożone są autobusami szkolnymi.

Tabela 11 Aktualny wykaz placówek przedszkolnych kl. O

Lp.	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi i administracji
			(w etatach)	
1	Szkoła Podstawowa im. Joanny Skwarczyńskiej ul. Mickiewicza 20 76-213 Gardna Wielka	11	1	-
2	Gminne Przedszkole ul. Kościuszki 76-214 Smółdzino	52	4	5
Razem		63	5	5

Źródło: Urząd Gminy w Smółdzinie

Tabela 12 Aktualny wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych

Lp.	Nazwa placówki	Liczba uczniów	Pracownicy pedagogiczni	Pracownicy obsługi i administracji
			(w etatach)	
1	Szkoła Podstawowa im. Joanny Skwarczyńskiej ul. Mickiewicza 20 76-213 Gardna Wielka	89	14	3,5
2	Zespół Szkół w Smołdzinie Szkoła Podstawowa i Gimnazjum ul. Bohaterów warszawy 48 76-214 Smołdzino	328	57	19,25
Razem		417	71	22,75

Źródło: Urząd Gminy Smołdzino

Młodzież z terenu gminy Smołdzino edukację na poziomie ponadgimnazjalnym kontynuuje w placówkach oświatowych znajdujących się w Słupsku i Ustce.

2.9. *Kultura*

Na terenie gminy Smołdzino funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury w Smołdzinie, którego działalność organizuje życie kulturalne mieszkańców i odwiedzających gminę turystów. W strukturze organizacyjnej GOK znajduje się 9 placówek kulturalnych: Wiejski Dom Kultury w Gardnie Wielkiej, biblioteki w Smołdzinie i Gardnie Wielkiej oraz 6 świetlic wiejskich zlokalizowanych w miejscowościach: Łokciowe, Kluki, Wierzchocino, Siecie, Żelazo i Stojcino.

Od 1998 roku GOK i jego jednostki podległe czynnie rozwijają i zaspokajają potrzeby kulturalno – rozrywkowe mieszkańców całej gminy, a w szczególności prowadzą:

- edukację kulturalną i wychowania przez sztukę,
- tworzenie warunków rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, folkloru, rękodzieła ludowego,
- organizowanie imprez promocyjnych i integrowanie środowisk,
- organizowanie kulturalnych imprez i kół zainteresowań,
- prowadzenie bibliotek wiejskich w Smołdzinie i w Gardnie Wielkiej,
- organizowanie działalności świetlic wiejskich.

Ponadto GOK i jednostki podległe oferują mieszkańcom gminy spędzanie czasu wolnego w istniejących kołach zainteresowań, które zwiększają wiedzę teoretyczną i praktyczną na temat lokalnego folkloru, ale również rozwijają prywatne zainteresowania mieszkańców, są to: koło hafciarskie i rękodzieła ludowego, koło przyrodniczo - turystyczne „Karlik” oraz zespoły m.in. zespół

pieśni i tańca „Wiwat”, kapela ludowa „Rowokół”, zespół wokalny „Jantar”, zespół rockowy „Nokaut” i zespół wokalny „Cicha Woda” działający w Wiejskim Domu Kultury w Gardnie Wielkiej.

Oferta placówek kulturalnych skierowana jest nie tylko do lokalnej społeczności zamieszkującej teren gminy, ale również do zainteresowanych turystów, którzy mogą skorzystać ze zorganizowanych grup prelekcji dotyczących historii, tradycji oraz kultury regionu, połączonych z pokazami rękodzieła ludowego i występami zespołów ludowych.

Do stałych cyklicznych imprez organizowanych na terenie gminy przez GOK należą m.in.:

- bal maskowy czy karnawałowy dla dzieci,
- Gminny konkurs na najpiękniejszą Palmę Wielkanocną,
- Gminne obchody Dnia Dziecka,
- 11 listopada Przegląd Piosenki Żołnierskiej,
- zabawy i festyny ludowe w sezonie letnim,
- wyjazdy zespołów na promocję regionu – kwiecień, maj,
- Gminne Obchody Święta Plonów - pierwsza niedziela września,
- „Spotkania Przyjaciół” - coroczne spotkania lokalnej społeczności z dawnymi mieszkańcami Smołdzina obecnie zamieszkującymi tereny Niemiec,
- przedstawienia kolędnicze w okresie Bożonarodzeniowym.

Ponadto GOK w Smołdzinie poprzez wymianę kulturową współpracuje z ośrodkami kultury niemal z terenu całego kraju, a także z niemieckimi zespołami z takich miast jak: Moln, Ratzeburg, Greding, oraz z białoruskim zespołem z Mińska.

Wymiernym efektem działania GOK- u i placówek wchodzących w jego skład są zaproszenia i uczestnictwo istniejących zespołów w różnych imprezach folklorystycznych na terenie całego kraju, jak i zagranicą.

2.10. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Smołdzino w ramach podstawowej opieki zdrowotnej mieszkańcy gminy korzystają z usług świadczonych przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Smołdzinie. W skład SP ZOZ wchodzi:

- 1) Gabinet lekarza rodzinnego w Smołdzinie, ul. Ogrodowa 12,
- 2) Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej w Smołdzinie, ul. Ogrodowa 12,
- 3) Gabinet rehabilitacyjny w Smołdzinie, ul. Ogrodowa 12,
- 4) Gabinet lekarza rodzinnego w Gardnie Wielkiej przy ul. Plac Wolności 7,

- 5) Gabinet pielęgniarki środowiskowo – rodzinnej w Gardnie Wielkiej przy ul. Plac Wolności 7,
- 6) Gabinet medycyny szkolnej przy Zespole Szkół w Smołdzinie, ul. Bohaterów Warszawy 48.

Zgodnie z § 4 Statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Smołdzinie zatwierdzonego Uchwałą Nr XXIII/114/2006 Rady Gminy w Smołdzinie z dnia 29 kwietnia 2006 r. celem SP ZOZ jest:

- 1) udzielanie świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w warunkach ambulatoryjnych i domowych, w miejscu zamieszkania lub pobytu osób potrzebujących tych świadczeń i objętych kontraktem,
- 2) w nagłych przypadkach Zakład udziela świadczeń doraźnych osobom objętym ubezpieczeniem zdrowotnym,
- 3) świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej, o której mowa w ust. 1 obejmują swoim zakresem świadczenia profilaktyczne, diagnostyczne, leczenie i pielęgnacyjne z zakresu medycyny ogólnej, rodzinnej i pediatrii.

Inne świadczenia i porady specjalistyczne dla mieszkańców gminy świadczą różne placówki zdrowotne zlokalizowane w Słupsku i Ustce m.in. Zespół Poradni Specjalistycznych zlokalizowanych w Słupsku przy ul. Jana Pawła II oraz Powiatowy Obwód Lecznictwa Ogólnego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Słupsku przy ul. Wileńskiej 30.

W przypadku konieczności hospitalizacji pacjenci korzystają przede wszystkim z usług Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Janusza Korczaka w Słupsku oraz jego oddziału w Ustce. Natomiast zadania z zakresu ratownictwa medycznego realizowane są przez Stację Pogotowia Ratunkowego, w skład której wchodzi zespół wyjazdowy reanimacyjny „R”, zespół wyjazdowy wypadkowy „W” oraz zespół wyjazdowy neonatologiczny „N”.

Zakup środków farmaceutycznych możliwy jest w aptekach usytuowanych w w/w miastach oraz aptece „Pod Rowokołem” w Smołdzinie.

2.11. Zasoby mieszkaniowe

Problemy mieszkaniowe zajmują ważne miejsce wśród zadań do rozwiązywania, które znajdują się w gestii władz samorządowych gminy.

Obowiązkiem gminy jest posiadanie zasobu socjalnego i zamiennego oraz zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. Z drugiej strony na gminie spoczywa także obowiązek utrzymania posiadanego zasobu na odpowiednim poziomie technicznym, funkcjonalnym i estetycznym. Jednakże na terenie gminy Smołdzino brak jest mieszkań socjalnych.

Tabela 13 Zasoby mieszkaniowe w latach 2001 – 2005

Wyszczególnienie	J. m.	2002	2003	2004	2005	2006
ogółem						
mieszkania	miesz.	972	1 063	1 065	1 068	1 073
izby	izba	4 054	4 428	4 440	4 453	4 479
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	74 340	81 713	81 930	82 310	82 888
zasoby gminy (komunalne)						
mieszkania	miesz.	30	21	21	21	21
izby	izba	98	68	68	68	68
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	1 563	1 094	1 094	1 094	1 094
zasoby zakładów pracy						
mieszkania	miesz.	113	113	113	98	98
izby	izba	433	433	433	386	386
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	7 372	7 372	7 372	6 499	6 499
zasoby osób fizycznych						
mieszkania	miesz.	912	927	929	945	950
izby	izba	3 854	3 918	3 930	3 984	4 010
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	71 765	73 097	73 314	74 443	75 021

Źródło: Bank Danych Regionalnych

2.12. Pomoc społeczna²

Ośrodek Pomocy Społecznej w Smołdzinie jest jednostką organizacyjną samorządu gminnego realizującą zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej zgodnie m.in. z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. z późniejszymi zmianami oraz zadania wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. ze zmianami, ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r., a także ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej z dnia 22 kwietnia 2005 r.

Celem działalności Ośrodka jest:

- 1) umożliwianie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
- 2) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwianie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 3) podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- 4) analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,

² Opracowano na podstawie danych uzyskanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Smołdzinie.

- 6) rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizowanych przez GOPS należy:

- 1) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
- 2) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 7) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 8) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi z matką, ojcem lub rodzeństwem,
- 9) praca socjalna,
- 10) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania,
- 11) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- 12) dożywianie dzieci,
- 13) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- 14) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 15) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie.

Do zadań własnych gminy, realizowanych przez Ośrodek należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- 3) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Ośrodek należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- 2) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 3) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywnościową lub ekologiczną,
- 5) prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 6) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Powyższe zadania realizowane są przez 14 pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym 13 zatrudnionych na pełen etat.

Na terenie gminy znajdują się ponadto 3 rodziny zastępcze, w których przebywa 5 dzieci.

W Gardnie Wielkiej zlokalizowany jest również Środowiskowy Dom Samopomocy, który jest placówką dziennego pobytu o charakterze lokalnym, utworzoną w celu oparcia społecznego dla osób pełnoletnich, które z uwagi na:

- upośledzenie umysłowe wymagają w codziennym życiu pomocy osób innych,
- przebyte leczenie psychiatryczne wymagają przystosowania do samodzielnego funkcjonowania w środowisku,
- posiadane zaburzenia psychiczne powodują potrzebę pomocy osób innych, lecz nie wymagają leczenia szpitalnego.

Do podstawowych zadań ŚDS należy zapewnienie pensjonariuszom: bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu, pomocy w załatwianiu codziennych spraw, w tym również osobistych, terapii zajęciowej prowadzonej przez opiekunów i instruktorów, wyżywienia na czas pobytu, potrzeb kulturalnych, oświatowych i rekreacyjnych oraz bezpłatnego przywozu z miejsca zamieszkania do ŚDS oraz powrotu do domu.

Realizacja powyższych zadań ma na celu:

- 1) integrację pensjonariuszy ze środowiskiem i najbliższym otoczeniem,
- 2) rozwijanie umiejętności wykonywania podstawowych czynności życia codziennego,
- 3) rozwój umiejętności własnych, w tym specjalistycznych umiejętności zawodowych pozwalających na podjęcie zatrudnienia,
- 4) kształtowanie samodzielności i zasad współżycia ze środowiskiem,
- 5) kształtowanie rozwoju kulturalnego i osobowościowego.

Tabela 14 Udzielone świadczenia – zadania własne gmin – za 2006 rok

Formy pomocy		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0		1	2	3	4	5
RAZEM	1	531	x	273.236	317	969
ZASIŁKI OKRESOWE- OGÓŁEM	2	79	310	49.972	79	265
Bezrobocia	3	51	188	32492	51	181
Długotrwałej choroby	4	26	117	17.058	26	74
Niepełnosprawności	5	2	5	422	2	10
Możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń innych systemów zabezpieczenia społecznego	6	0	0	0	0	0
SCHRONIENIE	7	2	402	4569	2	2
POSIŁEK	8	288	38248	56713	165	652
W tym dla dzieci	9	251	32974	48375	139	612
UBRANIE	10	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE- OGÓŁEM	11	18	15	28539	7300	15
W tym: Specjalistyczne	12	0	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE OSOBOM NIEMAJĄCYM DOCHODU I MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA ŚWIADCZEŃ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU W NFZ	13	0	0	0	0	0
W tym dla: Osób bezdomnych	14	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	15	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE W FORMIE BILETU KREDYTOWANEGO	16	0	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU	17	0	0	0	0	0
W tym osobom: Bezdomnym	18	0	0	0	0	0
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	19	221	x	133443	214	631
W tym: Zasiłki specjalne celowe	20	4	4	795	4	6

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smołdzinie

Tabela 15 Udzielone świadczenia – zadania zlecone gminom – za 2006 rok

Formy pomocy		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0		1	2	3	4	5
RAZEM		1	x	224.834	46	61
ZASIŁKI STAŁE – ogółem:		2	438	153.118	45	60
w tym przyznane dla osoby	samotnie gospodarującej	3	381	144.672	37	37
	pozostającej w rodzinie	4	57	8446	8	23
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z KŁĘSKĄ ŻYWIOŁOWĄ LUB EKOLOGICZNĄ		5	47	59.936	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI		6	916	11780	1	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smołdzinie

Tabela 16 Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą w 2006 roku

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
		Ogółem	W tym na wsi		
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania/	1	538	317	317	958
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę, i liczbę	2	46	46	46	61
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3	531	317	317	969
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem	4	x	76	76	265
W tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	5	x	10	10	23

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smołdzinie

Tabela 17 Powody przyznania pomocy w 2006 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	w tym: na wsi	
	0	1	2	3
UBÓSTWO	01	259	259	809
SIEROCTWO	02	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	03	2	2	2
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	04	4	4	23
W TYM: WIELODZIELNOŚĆ	05	2	2	13
BEZROBOCIE	06	205	205	703
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	07	112	112	305
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	08	112	112	311
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	09	55	55	243
W TYM RODZINY NIEPEŁNE	10	44	44	160
RODZINY WIELODZIELNE	11	12	12	89
PRZEMOC W RODZINIE	12	0	0	0
ALKOHOLIZM	13	28	28	76
NARKOMANIA	14	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	15	3	3	3
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	16	0	0	0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY	17	0	0	0
ZDARZENIA LOSOWE	18	0	0	0
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0	0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smóldzinie

2.13. Rynek pracy i bezrobocie³

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Słupsku wg stanu na koniec 31.12.2005 roku zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy Smołdzino było **453** osoby, w tym **258** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **91** osób, w tym **35** kobiet.

Natomiast z terenu gminy Smołdzino zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2006 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Słupsku było **306** osób bezrobotnych, w tym **177** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **77** osób, w tym **43** kobiety.

Tabela 18 Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w gminie Smołdzino na dzień 31.12.06 r.

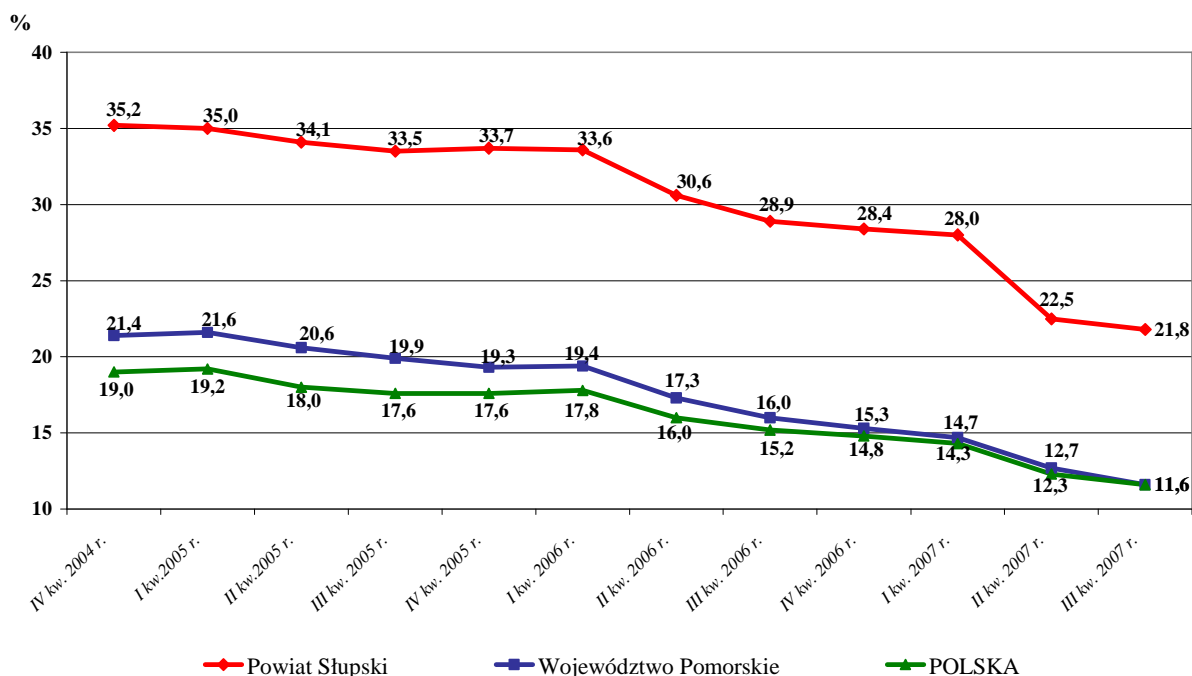
Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
ogółem	7	38	10	99	152
kobiet	6	29	8	51	83

Źródła: Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku

Stopa bezrobocia⁴ w powiecie słupskim na dzień 31.12.2006 r. wynosiła: **28,5%**. Natomiast stopa bezrobocia w województwie pomorskim na dzień 31.12.2006 r. wynosiła: **15,5%**.

Odsetek bezrobocia⁵ w gminie Smołdzino na dzień 31.12.2006 r. wyniósł: **13,1%**, przy odsetku bezrobocia dla powiatu słupskiego wynoszącym **15,5%**.

Wykres 12 Stopa bezrobocia w % – kwartalnie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych na stronie internetowej www.psz.praca.gov.pl

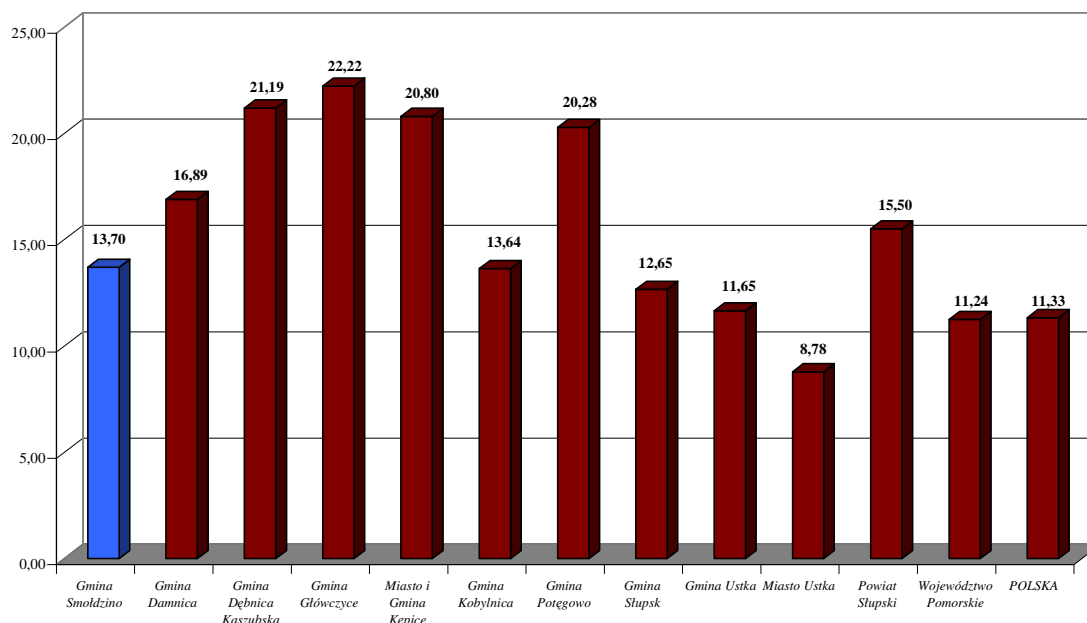
³ Opracowano na podstawie danych uzyskanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Słupsku.

⁴ Stopa bezrobocia – w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu

⁵ Odsetek bezrobocia – udział procentowy bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Dalszy spadek liczby osób bezrobotnych odnotowuje się w roku bieżącym, i tak wg stanu na koniec września 2007 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych bezrobotnych z gminy Smołdzino było **189** osób, w tym **107** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **37** osób, w tym **18** kobiet.

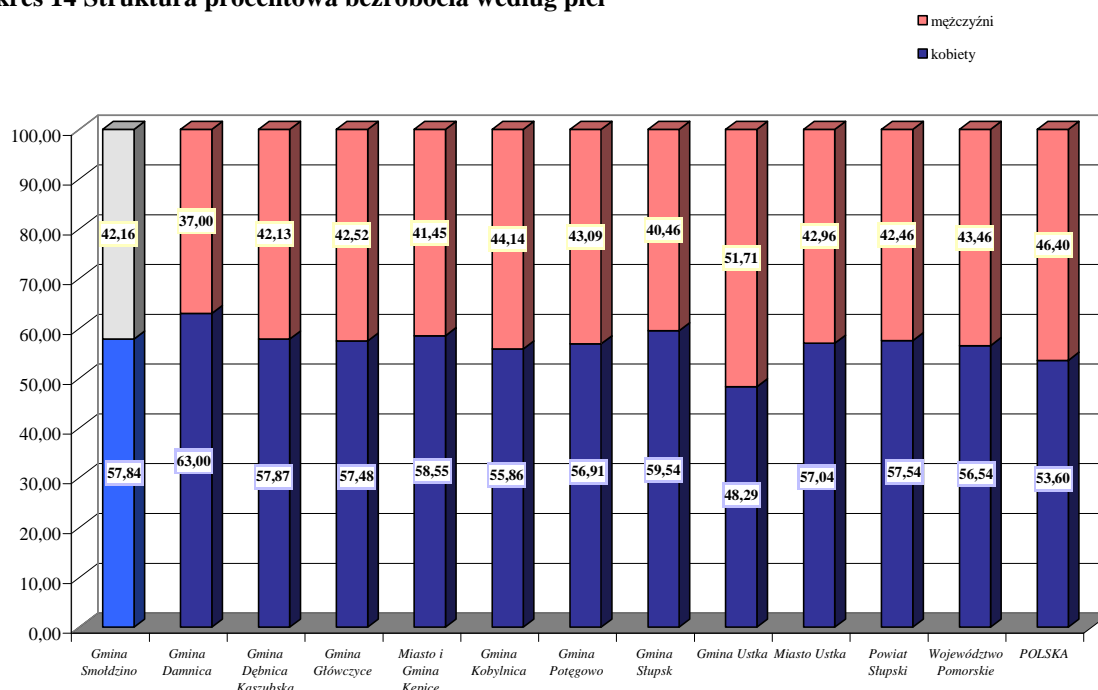
Wykres 13 Odsetek bezrobocia w %

według stanu na 31.12.2006 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku

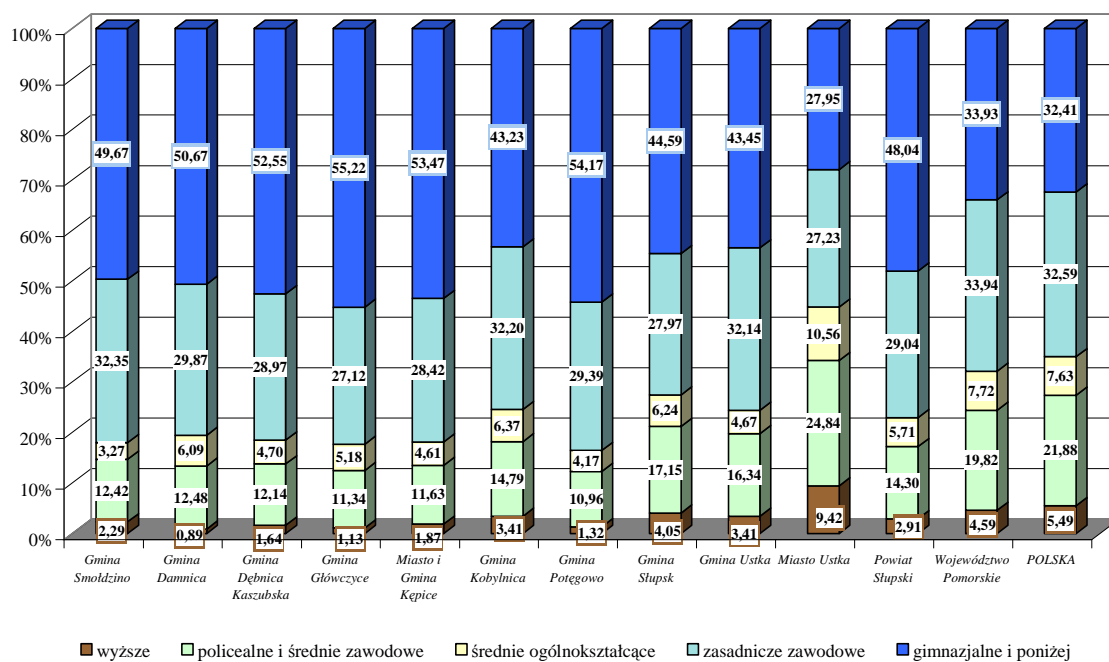
Wykres 14 Struktura procentowa bezrobocia według płci

według stanu na 31.12.2006 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku

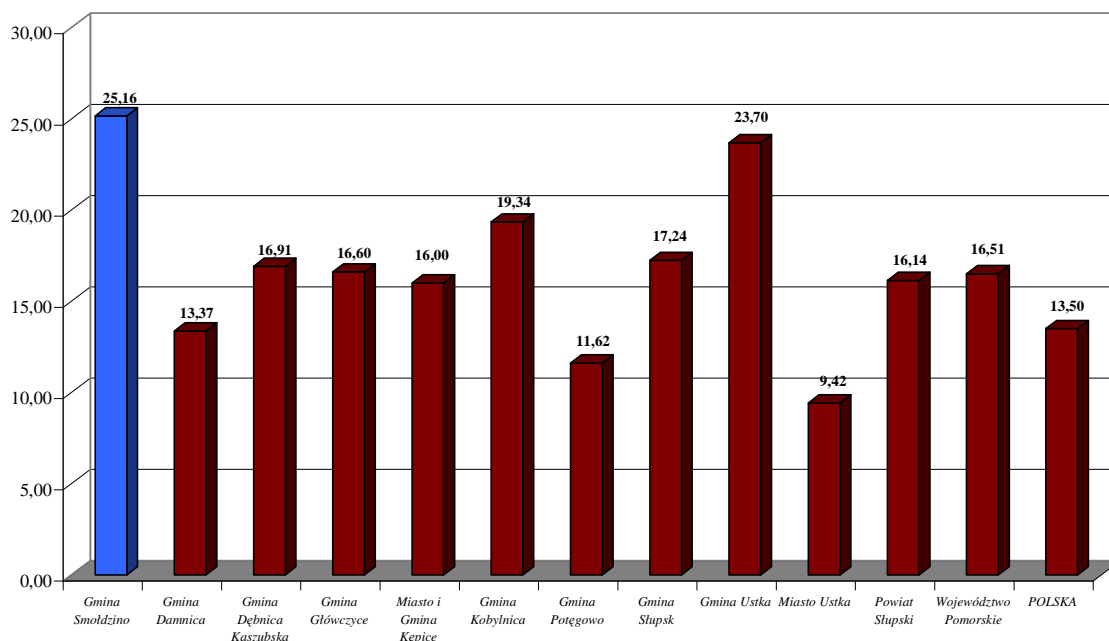
Wykres 15 Struktura procentowa bezrobocia według poziomu wykształcenia

według stanu na 31.12.2006 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku

Wykres 16 Struktura procentowa bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku do liczby bezrobotnych ogółem

według stanu na 31.12.2006 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku

2.14. Bezpieczeństwo publiczne⁶

Gmina Smołdzino obsługiwana jest przez Posterunek Policji w Smołdzinie, jak również przez Komendę Miejską Policji w Słupsku.

Do zadań Policji należy między innymi:

- Ochrona życia i zdrowia obywateli przed bezprawnymi zamachami na te dobra.
- Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym również zapewnienie spokoju w miejscach publicznych, w środkach komunikacji publicznej, w ruchu drogowym, i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania.
- Inicjowanie i organizowanie działań, mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z instytucjami państwowymi, samorządowymi, i społecznymi.
- Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie sprawców tych czynów.
- Kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych.
- Ponadto Policja realizuje polecenia sądu, prokuratury, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

Tabela 19 Popełnione przestępstwa wg rodzaju w latach 2003–2006 na terenie gminy Smołdzino

Rodzaj popełnionych przestępstw		PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE				WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI			
		2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
ogółem	ogółem	154	152	158	152	59,4%	80,9%	80,4%	80,9%
	w tym nieletnich	6	8	7	8	–	–	–	–
przeciwko życiu i zdrowiu	ogółem	9	4	4	3	83,3%	66,7%	100%	66,7%
	w tym nieletnich	1	1	–	1	–	–	–	–
drogowe	ogółem	28	30	47	30	100%	100%	100%	100%
	w tym nieletnich	–	1	1	1	–	–	–	–
kradzież rzeczy	ogółem	35	22	28	22	11,4%	36,4%	53,6%	36,4%
kradzież z włamaniem	ogółem	24	13	18	13	4,2%	38,5%	50,0%	38,5%
Rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	ogółem	1	–	–	–	0%	–	–	–
gospodarcze	ogółem	5	8	9	8	100%	100%	100%	100%

Źródło: Posterunek Policji w Smołdzinie

⁶ Opracowano na podstawie danych Posterunku Policji w Smołdzinie

Ocena bezpieczeństwa w ruchu drogowym

W 2006 roku na terenie działania Posterunku Policji w Smołdzinie zarejestrowano 24 zdarzenia drogowe, w których nastąpiły tylko straty w mieniu. W wyniku tych kolizji drogowych 4 osoby doznały obrażeń ciała. W 2006 roku zatrzymano także 35 nietrzeźwych kierowców. W porównaniu z 2005 r. nastąpił ich spadek o 12 osób.

Posterunek Policji w Smołdzinie realizuje co roku szereg programów prewencyjnych, do których należą m.in. programy pn. „Bezpieczny rower” oraz „Noc Stop”.

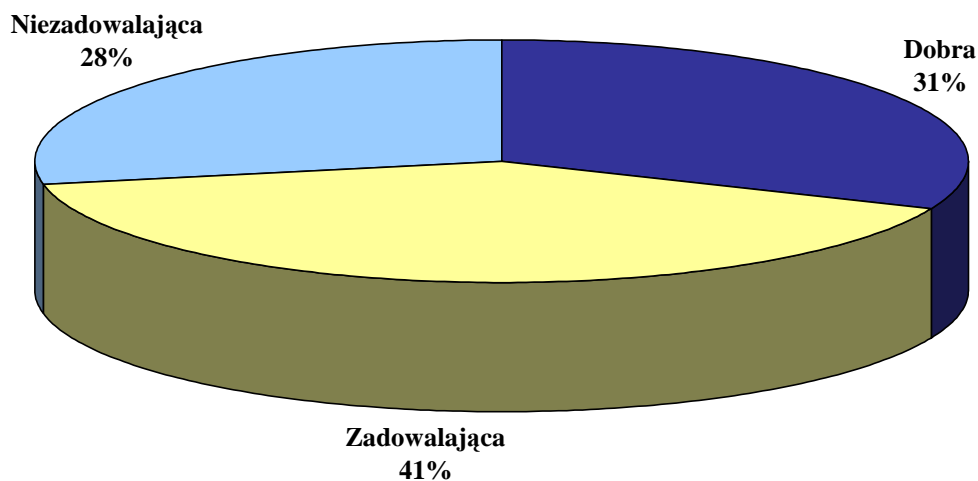
3. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO- GOSPODARCZEJ GMINY – ANKIETA

Liderzy lokalni na podstawie przeprowadzonej ankiety w trakcie debaty strategicznej dokonali oceny sytuacji społeczno – gospodarczej gminy Smołdzino w porównaniu z podobnymi gminami w Polsce.

Kategoria ocen:

- A - bardzo dobra**
- B - dobra**
- C - zadowalająca**
- D - niezadowalająca**

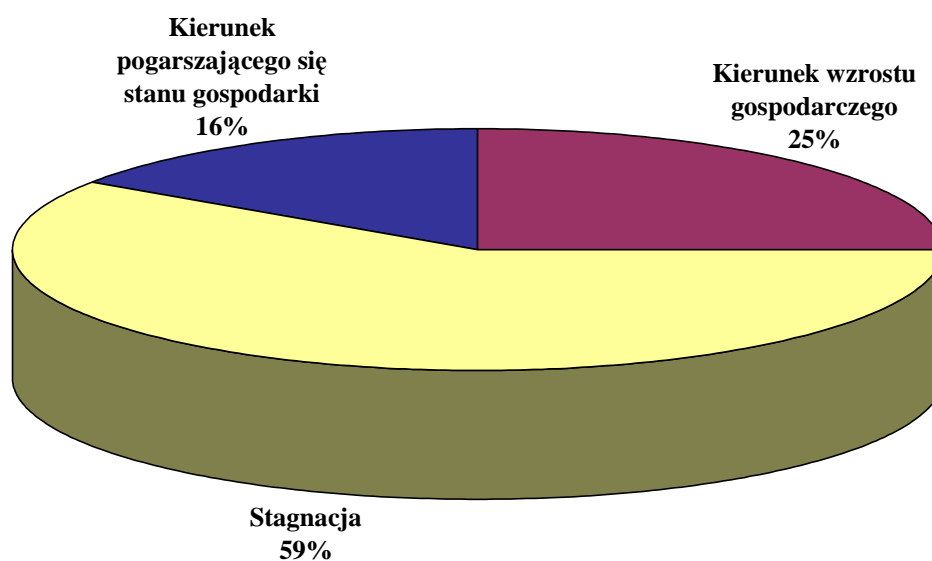
Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen:

Uczestnicy debaty strategicznej określili również ogólny trend rozwoju gospodarczego gminy w następujących kategoriach:

- A - kierunek wzrostu gospodarczego**
- B - stagnacja**
- C - kierunek pogarszającego się stanu gospodarki**

Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen:

4. ANALIZA SWOT

Podczas debaty strategicznej pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń. Przeprowadzono tzw. analizę SWOT.

Analiza SWOT stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron gminy oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed gminą. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony gminy i które należy wykorzystane sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony gminy i które niewyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi gminy;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój gminy).

Podczas sesji, jej uczestnicy zostali poproszeni o wskazanie na najważniejsze czynniki i ich uszeregowanie wg obszarów analizy. Przeprowadzone wśród uczestników debaty badania ankietowe dały możliwość poznania gminy poprzez pryzmat ich opinii, pozwoliły dodatkowo przybliżyć i określić najważniejsze jej problemy. Ankietowani odpowiadali na pytania, co – ich zdaniem – jest mocną stroną gminy, z jakimi gmina boryka się trudnościami i jak można je zwalczać, wykorzystując rysujące się szanse. Respondenci

kwantyfikowali również podstawowe dziedziny życia społeczno – gospodarczego w rozbiciu na poszczególne cechy.

Wyniki ankiet były podstawą do przeprowadzenia analizy SWOT (mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń). Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się gmina, pozwala sformułować koncepcje zrównoważonego rozwoju.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego gminy. Wiele kwestii podnoszonych było w sposób niemal identyczny przez kilka lub nawet kilkanaście osób, można je zatem nazwać uniwersalnymi. Wiele zaś było tak szczegółowych, iż można by je traktować jako punkt wyjścia do konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego programu operacyjnego lub projektu.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach gminy i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach gminy ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego). Niektóre zapisy z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Tabela 20 Analiza SWOT gminy Smóldzino

	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> - bliskość ośrodków miejskich - położenie geograficzne - walory przyrodniczo – krajobrazowe (Morze Bałtyckie, jeziora, rzeki, lasy, góra Rowokół) - obszary prawnie chronione (Słowiński Park Narodowy) - Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach - Muzeum Przyrodnicze Słowińskiego Parku Narodowego - walory historyczne i kulturowe (zabytki, tradycje regionalne) - walory turystyczne - rozwój agroturystyki i turystyki - rozwój rolnictwa ekologicznego - mikroklimat - szlaki turystyczne - atrakcyjne tereny pod rekreację i wypoczynek np. nad jeziorem Gardno - działalność Gminnego Ośrodka Kultury i jednostek mu podległych - brak uciążliwego dla środowiska przemysłu - Infrastruktura społeczna (Środowiskowy Dom Samopomocy) - wzrastająca estetyka miejscowości - Działalność Ochotniczych Straży Pożarnych 	<ul style="list-style-type: none"> - dalszy rozwój turystyki i agroturystyki - rozwój infrastruktury turystycznej - pozyskanie pozabudżetowych środków finansowych na rozwój gminy - ochrona środowiska w skali makro - rozwój małej przedsiębiorczości - gospodarcze wykorzystanie energii odnawialnej - zagospodarowanie turystyczne jezior i rzek - napływ kapitału zagranicznego - tworzenie partnerstw publiczno – prywatnych - napływ wykształconych ludzi - wzrost liczby ludności - rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej - powstanie cywilnego lotniska w Redzikowie - droga szybkiego ruchu Gdańsk – Szczecin - efektywna promocja gminy (np. udział w targach turystycznych) - budowa Skansenu Wsi Europejskiej - rozwój przetwórstwa runa leśnego - rozwój infrastruktury sportowo - rekreacyjnej - rozwój budownictwa mieszkaniowego - rozbudowa infrastruktury technicznej

	WEWNĘTRZNE SŁABE STRONY	ZEWNĘTRZNE ZAGROŻENIA
NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> - infrastruktura drogowa do miejscowości turystycznych - niedokończone inwestycje oświatowe - infrastruktura sportowa (np. w obiektach oświatowych) - niedostateczna infrastruktura kanalizacyjna - infrastruktura okołodrogowa – chodniki, oświetlenie, organizacja ruchu - estetyka części gospodarstw rolnych - liczba podmiotów gospodarczych, punkty usługowe - ubogie społeczeństwo - bezrobocie - „dzikie” wysypiska odpadów - patologie społeczne - promocja gminy - brak Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego - brak bezpłatnych punktów dostępowych do Internetu - emigracja mieszkańców w poszukiwaniu pracy - infrastruktura sportowo – rekreacyjna - stan techniczny części placówek kulturalnych - sezonowość zatrudnienia - zagospodarowanie turystyczne jezior i rzek - brak szlaków rowerowych - ujemny przyrost naturalny - brak zagospodarowanych terenów inwestycyjnych - baza noclegowa dla turystów (całoroczna) - brak Planów Odnowy Miejscowości dla poszczególnych wsi - brak kadry w UG do pisania projektów unijnych - brak Centrum Interwencji Kryzysowej - brak całorocznych świetlic socjoterapeutycznych - słaba ściągalność podatków - współpraca ze Słowińskim Parkiem Narodowym - niedostateczne unowocześnienie gospodarstw rolnych - brak precjalistycznej poradni medycznej na terenie gminy (ginekologiczna i stomatologiczna) - aktywność społeczna mieszkańców - przedsiębiorczość mieszkańców - niski poziom wykształcenia mieszkańców - bezpieczeństwo publiczne w sezonie letnim - słaba skuteczność egzekwowania konieczności wywozu nieczystości płynnych - remonty obiektów wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> - dalsze migracje ludności w skali makro - starzejące się społeczeństwo w skali makro - uzależnienia - wzrost bezrobocia w skali makro - ubożenie społeczeństwa w skali makro - powstawanie środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym - niewykorzystanie szansy polegającej na skutecznej absorpcji środków pozabudżetowych - niestabilne i niejasne prawodawstwo - klęski żywiołowe - brak współpracy pomiędzy sąsiednimi gminami - zanieczyszczanie środowiska naturalnego w skali makro - lokalizacja tarczy antyrakietowej - dalszy rozwój biurokracji - uregulowania formalno – prawne Słowińskiego Parku Narodowego - brak zainteresowania inwestorów zewnętrznych - częste zmiany Rządów RP - marginalizacja Słupska

5. DIAGNOZA STANU

Diagnoza zawiera informacje o uwarunkowaniach gospodarczych, przestrzennych, ekologicznych i demograficznych, analizy społeczne i ekonomiczne, na podstawie których sformułowano wnioski będące punktem wyjścia do zdefiniowania głównych kierunków strategii stanowiących treść niniejszego dokumentu.

Wyszczególniono w niej najważniejsze cechy poszczególnych obszarów przyjętych do oceny oraz określenia celów i kierunków działania w procesie debat strategicznych.

Diagnoza Stanu jest syntezą wyników debaty strategicznej i raportu o stanie gminy Smołdzino.

Charakterystykę obszarów cechuje wyszczególnienie ich cech w odniesieniu do gminy jako całości, jej zróżnicowań wewnętrznych oraz pozycji w powiecie i województwie.

Poszczególnym wnioskom przyporządkowano znaczenie:

- wartość pozytywna dla rozwoju gminy,
- wartość obecnie o niewielkim znaczeniu dla rozwoju gminy,
- wartość negatywna dla rozwoju społeczno – gospodarczego gminy Smołdzino.

Oceny potencjału wewnętrznego dokonano metodą analizy SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

INFRASTRUKTURA

Tabela 21 Diagnoza stanu – obszar infrastruktura

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Telekomunikacja:
przewodowa
bezprzewodowa
Sieci:
wodociągowa
energetyczna
Infrastruktura:
kulturalna
oświatowa
turystyczna sezonowa
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Infrastruktura:
rekreacyjna
społeczna i publiczna
sportowa
Dostęp do Internetu szerokopasmowego
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Sieci:
kanalizacyjna
ciepłownicza
gazownicza
Stan techniczny dróg
Infrastruktura:
turystyczna całoroczna

GOSPODARKA

Tabela 22 Diagnoza stanu – obszar gospodarka

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Dotacje celowe
Struktura procentowa podmiotów gospodarki narodowej
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Dochód gminy na 1 – go mieszkańca
Wydatki z budżetu ogółem na 1 – go mieszkańca
Instrumenty wspierania przedsiębiorczości
Struktura użytków rolnych
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Dochód własny na 1 – go mieszkańca
Samodzielność budżetu
Wydatki inwestycyjne
Procent wydatków inwestycyjnych w stosunku do wydatków ogółem
Organizacje gospodarcze
Liczba podmiotów gospodarczych
Kapitał zagraniczny
Przetwórstwo rolno-spożywcze
Poziom samozatrudnienia

PRZESTRZEŃ

Tabela 23 Diagnoza stanu – obszar przestrzeń

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Obszary:
przyrodnicze prawnie chronione
o walorach turystyczno – krajobrazowych
przyjezierne
pryzreczne
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Stopień zalesienia
Estetyka zwartej zabudowy i przestrzeni architektonicznej
Obszary:
złóż surowców mineralnych
rolnicze
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Nierozwinięte obszary pod względem infrastruktury technicznej
Tereny popegeerowskie – stopień zagospodarowania
Obszary o nieuregulowanym statusie prawnym w zakresie zagospodarowania przestrzennego

SPOŁECZNOŚĆ

Tabela 24 Diagnoza stanu – obszar społeczność

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Nakłady na opiekę społeczną
Struktura ludności
Wydatki na oświatę
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Obszary depresji społecznej
Oferta edukacyjna
Nakłady na opiekę zdrowotną
Stopień integracji społeczności lokalnej
Organizacje pozarządowe
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Odsetek bezrobocia
Obszary patologii społecznych
Przyrost naturalny
Obciążenie społeczne

EKOLOGIA

Tabela 25 Diagnoza stanu – obszar ekologia

WARTOŚĆ POZYTYWNA
Tereny przyrodnicze – prawnie i zwyczajowo chronione
Zasoby wody pitnej
WARTOŚĆ O NIEWIELKIM ZNACZENIU
Ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii
Świadomość ekologiczna mieszkańców
Ochrona powietrza
WARTOŚĆ NEGATYWNA
Sieć kanalizacyjna
Czystość wód
Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska
Melioracja
Zjawisko niskiej emisji

6. MISJA

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel gminy, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do gminy, dla której została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju gminy poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz gminy Smołdzino w perspektywie 8 lat. Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów strategii. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych strategią.

Misja dla gminy Smołdzino jest opisem wizji gminy oraz głównego pola działań w najbliższych latach. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter gminy i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe gminy Smołdzino wzajemnie się uzupełniają.

W dalszej części strategii przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia).

GMINA SMOŁDZINO

OBSZAR ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU CHARAKTERYZUJĄCY
SIĘ BOGATYMI WALORAMI
PRZYRODNICZYMI
I KULTUROWYMI OTOCZENIA
SŁOWIŃSKIEGO PARKU
NARODOWEGO Z ROZWINIĘTĄ
INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ
SPRZYJAJĄCĄ ROZWOJOWI
RÓŻNYCH FORM TURYSTYKI
ORAZ MAŁEJ I ŚREDNIEJ
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.
BEZPIECZNY OBSZAR
ZAPEWNIAJĄCY WYSOKI
KOMFORT ŻYCIA JEGO
MIESZKAŃCOM, Z DOBRĄ OFERTĄ
KULTURALNĄ, OŚWIATOWĄ
I SPORTOWĄ.

7. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania gminy, jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność gminy Smołdzino koncentrować będzie się na pięciu obszarach:

- **INFRASTRUKTURA,**
- **GOSPODARKA,**
- **PRZESTRZEŃ,**
- **SPOŁECZNOŚĆ,**
- **EKOLOGIA.**

Tablica celów w poszczególnych obszarach (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele. Dokonano tej hierarchizacji w oparciu o przeprowadzone konsultacje społeczne.

Cele pierwszorzędne - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo (rozwoju danego obszaru) nie jest możliwe.

Cele drugorzędne to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru).

Cele trzeciorzędne to cele, które są ważne dla danego obszaru, ale czas i tempo ich realizacji zależy od uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych możliwości finansowania (cele rezerwowe).

Kierunki działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

UWAGA

Zidentyfikowane cele i kierunki działania w poszczególnych obszarach są jedynie podstawą do ostatecznego wyboru wariantu rozwoju.

Nie jest możliwa realizacja wszystkich zidentyfikowanych celów w okresie realizacji Strategii. Cele, które nie znalazły miejsca w wariancie rozwoju mogą być podstawą dla aktualizacji Strategii w następnych latach, w procesie monitorowania tego dokumentu.

Tabela 26 INFRASTRUKTURA – cele i kierunki działania

7.1. INFRASTRUKTURA

Cele pierwszorzędne								
<i>Stworzyć sprawny system oczyszczania ścieków na terenie całej gminy Smołdzino.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy wraz z infrastrukturą okołodrogową.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego i rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Systematyczne tworzenie dokumentacji techniczno-kosztorysowych dla rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej w kolejnych obszarach zwartej zabudowy.	Budowa sieci kanalizacyjnej dla zwartej zabudowy oraz promocja przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej.	Rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków w Smołdzinie.	Przebudowa dróg publicznych do miejscowości o utrudnionym dostępie dla komunikacji zbiorowej oraz w obszarach atrakcyjnych turystycznie.	Budowa i przebudowa dróg gminnych łączących się z drogami wojewódzkimi i powiatowymi np. droga Kluki – Głowczyce.	Rozbudowa i przebudowa obiektów infrastruktury okołodrogowej (chodniki, progi zwalniające, ścieżki rowerowe, oświetlenie).	Przebudowa istniejących i budowa nowych obiektów sportowych na terenie gminy.	Budowa nowych i przebudowa istniejących placówek kulturalnych oraz ich doposażanie w pomoce dydaktyczne i sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu.	Tworzenie miejsc rekreacji i placówek zabaw dla dzieci w każdej wsi.
Cele drugorzędne								
<i>Umożliwić rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi na terenie gminy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy i poprawy stanu technicznego infrastruktury publicznej.</i>			<i>Stworzyć warunki do rozwoju budownictwa mieszkaniowego i letniskowego.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Rozbudowa infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej sprzyjającej rozwojowi turystyki kwalifikowanej.	Zabezpieczenie turystom całorocznego dostępu do bazy gastronomicznej i noclegowej.	Budowa nowych szlaków turystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem ścieżek rowerowych oraz ich zagospodarowania rekreacyjnego.	Przebudowa i rozbudowa sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.	Wyznaczenie i budowa parkingów przy obiektach użyteczności publicznej oraz w otoczeniu atrakcji turystycznych gminy.	Poprawa stanu technicznego placówek oświatowych oraz ich wyposażenia.	Opracowywanie MPZP ⁷ w celu wyznaczenia nowych terenów przeznaczonych pod rozwój budownictwa mieszkaniowego i letniskowego.	Uzbrajanie terenów mieszkaniowych i letniskowych w niezbędną infrastrukturę techniczną sprzyjającą zachowaniu naturalnych walorów przyrodniczych gminy Smołdzino.	Promocja atrakcyjnych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i letniskową.
Cele trzeciorzędne								
<i>Podjąć działania w celu rozwoju budownictwa komunalnego i socjalnego.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zniwelowania barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku gazyfikacji gminy.</i>		

⁷ MPZP – Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego

Tabela 27 GOSPODARKA – cele i kierunki działania

7.2. GOSPODARKA

Cele pierwszorzędne								
<i>Stworzyć warunki do efektywniejszego funkcjonowania rolnictwa oraz rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie gminy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku efektywniejszego wykorzystania walorów przyrodniczych Słowińskiego Parku Narodowego i rzeki Łupawy dla rozwoju turystyki i agroturystyki.</i>			<i>Działać na rzecz efektywnego pozyskiwania pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji niezbędnych dla rozwoju gminy.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Promowanie i wspieranie tworzenia grup producenckich oraz grup wspólnego użytkowania maszyn i urządzeń rolniczych dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.	Organizacja doradztwa rolniczego dla gospodarstw rolnych poszerzających tradycyjną działalność rolniczą o alternatywne jej formy (np. rolnictwo ekologiczne, agroturystyka).	Promowanie potencjału gminy oraz uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną sprzyjającą rozwojowi przetwórstwa płodów rolnych i runa leśnego.	Propagowanie i wspieranie działań na rzecz organizacji kompleksowych i tematycznych imprez plenerowych organizowanych na terenie gminy.	Budowa infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do walorów przyrodniczych oraz akwenów wodnych (np. ścieżki rowerowe, stacje wędkarskie, przystanie kajakowe itp.).	Promocja możliwych do realizacji projektów inwestycyjnych zwiększających bazę turystyczną gminy w otoczeniu SPN.	Opracowanie dokumentacji technicznych i kosztorysowych na planowane inwestycje z udziałem zewnętrznych źródeł finansowania.	Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy poprzez dobrze zaplanowaną konstrukcję montażu finansowego opartego o Wieloletni Plan Finansowy oraz tworzenie partnerstw publiczno - prywatnych dla realizacji inwestycji publicznych.	Edukacja pracowników administracji publicznej gminy Smołdzino i pozostałych bezpośrednich beneficjentów (np. rolnicy, prowadzący działalność gospodarczą) w zakresie możliwości dofinansowania planowanych inwestycji ze środków UE.
Cele drugorzędne								
<i>Stworzyć sprawny system promocji gminy oraz działać na rzecz rozwoju produktów lokalnych.</i>			<i>Umożliwić dynamiczny rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw na terenie gminy.</i>			<i>Stworzyć warunki do dalszego rozwoju usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Wspieranie lokalnych inicjatyw tworzonych na poziomie sołectw przez administrację gminy.	Inspirowanie do powstawania i kreowania produktów lokalnych mogących stać się wyróżnikami gminy.	Promowanie potencjału gospodarczego i turystycznego gminy na arenie krajowej i międzynarodowej.	Stworzenie systemu zachęt i ulg podatkowych dla potencjalnych inwestorów zewnętrznych oraz rodzimej MSP ⁸ .	Wspieranie tworzenia infrastruktury okołobiznesowej, w tym m.in. dla branży turystycznej (informacja turystyczna, LOT ⁹).	Tworzenie MPZP ¹⁰ dla lokalizacji nowych terenów inwestycyjnych.	Zwiększenie dostępu do Internetu szerokopasmowego na obszarze całej gminy.	Organizacja bezpłatnych szkoleń i kursów dla mieszkańców gminy w zakresie obsługi programów komputerowych i wykorzystania Internetu.	Stworzenie bezpłatnych punktów dostępu do Internetu na bazie infrastruktury publicznej.
Cele trzeciorzędne								
<i>Stworzyć warunki do zwiększenia konkurencyjności gminy na tle gmin sąsiednich.</i>			<i>Wykorzystać współpracę partnerską na płaszczyźnie społeczno-gospodarczej.</i>			<i>Wykorzystać położenie gminy dla pozyskania inwestorów i unowocześnienia gospodarki.</i>		

⁸ MSP – małe i średnie przedsiębiorstwa

⁹ LOT – Lokalna Organizacja Turystyczna

¹⁰ MPZP – Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego

Tabela 28 PRZESTRZEŃ – cele i kierunki działania

7.3. PRZESTRZEŃ

Cele pierwszorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku odnowy obszarów wiejskich i rewitalizacji dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego.</i>			<i>Działać na rzecz tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych dających na bieżąco podstawy do realizacji nowych inwestycji.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku poprawy komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Wspieranie i współuczestniczenie w projektach i działalności Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach dla zachowania dziedzictwa kulturowego regionu.	Renowacja zabytkowych obiektów sakralnych, miejsc pamięci oraz lokalnego budownictwa szachulcowego.	Tworzenie projektów przedsięwzięć rewitalizacyjnych z udziałem środków UE w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW ¹¹ .	Opracowywanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego w obszarach gminy mających największą szansę na rewitalizację i powstanie nowych inwestycji.	Tworzenie wydzielonych stref aktywności gospodarczej o korzystnych warunkach do inwestowania.	Opracowanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla identyfikacji wszystkich przedsięwzięć inwestycyjnych, tworzenia montażu finansowych oraz pozyskania parterów prywatnych i społecznych dla ich realizacji.	Usprawnienie komunikacji zbiorowej w oparciu o transport publiczny i prywatny, w szczególności w dni wolne od pracy.	Wykorzystywanie autobusu szkolnego do usprawnienia komunikacji wewnętrznej w gminie.	Przebudowa ciągów komunikacji drogowej do miejscowości położonych peryferyjnie w stosunku do siedziby gminy i głównych szlaków komunikacyjnych.
Cele drugorzędne								
<i>Stworzyć warunki dla zaktywizowania i zagospodarowania obszarów popegeerowskich.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju gospodarczego gminy w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku stworzenia sprawnego systemu współpracy regionalnej i ponadregionalnej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Tworzenie wspólnych projektów gminy i organizacji pozarządowych dla podejmowania działań edukacyjnych i profilaktycznych w obszarach popegeerowskich.	Dalsze zabezpieczenie i zagospodarowywanie mienia popegeerowskiego przejętego przez Agencję Nieruchomości Rolnych.	Edukacja społeczności lokalnej w zakresie nowych form podejmowania działalności gospodarczej (samozatrudnienie).	Monitoring i wspieranie rozwoju różnych form usług turystycznych w otoczeniu Słowińskiego Parku Narodowego dla zachowania zasad określonych zrównoważonym rozwojem.	Budowa kompleksów rekreacyjnych przy zbiornikach wodnych.	Promocja walorów turystycznych gminy opartych o dostęp do morza.	Czynne współuczestniczenie w pracach organizacji pozarządowych, w tym w ramach programu Leader+ oraz instytucji zajmujących się ochroną przyrody i ochroną dziedzictwa kulturowego.	Tworzenie projektów ponadlokalnych, mających szczególne znaczenie dla gminy i oddziaływujących na życie społeczne i gospodarcze sąsiednich gmin.	Pozyskanie krajowych i zagranicznych gmin partnerskich w celu wymiany doświadczeń.

¹¹ PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Tabela 29 SPOŁECZNOŚĆ – cele i kierunki działania

7.4. SPOŁECZNOŚĆ

Cele pierwszorzędne								
<i>Rozwiązywać i zapobiegać patologiom społecznym występującym na terenie gminy.</i>			<i>Podjąć działania do wszechstronnego rozwoju całego społeczeństwa gminy oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży.</i>			<i>Stworzyć warunki do integracji społeczności lokalnych i pobudzenia ich aktywności społecznej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Tworzenie świetlic socjoterapeutycznych z pełnym programem zajęć profilaktycznych, opieką psychologiczną i pedagogiczną.	Monitoring rodzin patologicznych oraz tworzenie grup wsparcia dla osób zagrożonych tzw. wykluczeniem społecznym (np. lokalne grupy AA).	Utworzenie Centrum Interwencji Kryzysowej przy współpracy z tego typu placówkami z terenu miasta Słupska.	Wspieranie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy.	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży na bazie dobrze wyposażonych placówek oświatowych i kulturalnych.	Zwiększenie dostępu do nauki dzieci i rodzin o niskich dochodach.	Inicjowanie i kreowanie lokalnych liderów dla tworzenia wspólnych projektów pobudzających aktywność społeczną poprzez stworzenie systemu wyróżnień i nagród.	Intensyfikacja działań na rzecz organizacji cyklicznych imprez gminnych dla zwiększenia aktywizacji i integracji społeczności lokalnej.	Wspieranie i pobudzenie działalności grup miejscowych przedsięwzięć kulturalnych poprzez zapewnienie odpowiedniego zaplecza i wyposażenia placówek kulturalnych.
Cele drugorzędne								
<i>Stworzyć warunki do właściwego funkcjonowania służby zdrowia i opieki zdrowotnej na terenie gminy.</i>			<i>Stworzyć warunki do zmniejszania bezrobocia i jego społecznych skutków.</i>			<i>Podjąć działania dla poprawy bezpieczeństwa publicznego.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Zwiększenie dostępności do podstawowych i specjalistycznych usług medycznych (np. usługi ginekologiczne i stomatologiczne na terenie gminy).	Okresowe organizowanie badań profilaktycznych mieszkańców gminy z udziałem lekarzy specjalistów np. organizacja tzw. „białych niedziel”.	Współpraca z lekarzami rodzinnymi w zakresie tworzenia programów profilaktyki zdrowotnej.	Organizacja kursów i szkoleń dla wszystkich grup wiekowych dla rozwoju zainteresowań artystycznych oraz tworzenia lokalnego rękodziela artystycznego.	Promowanie i wspieranie samozatrudnienia (np. programy edukacyjne).	Stworzenie aktywnych form współpracy ze Słupskim Inkubatorem Przedsiębiorczości dla wspierania różnych form aktywności gospodarczej.	Zwiększenie bezpieczeństwa pożarowego poprzez doposażanie miejscowych jednostek OSP ¹² i wspierania ich działalności.	Zwiększenie liczby patroli publicznych służb porządkowych na terenie gminy, w szczególności w miejscowościach turystycznych w sezonie letnim.	Rozwijanie infrastruktury okołodrogowej (chodniki, oświetlenie).
Cele trzeciorzędne								
<i>Stworzyć warunki dla rozwoju infrastruktury rekreacyjno – wypoczynkowej jako formy zwiększenia aktywności lokalnej społeczności.</i>			<i>Podjąć działania na rzecz utworzenia mieszkań socjalnych i zwiększenia pomocy dla rodzin ubogich.</i>			<i>Stworzyć warunki dla rozwoju różnych form edukacji dla osób w wieku poprodukcyjnym.</i>		

¹² OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

Tabela 30 EKOLOGIA – cele i kierunki działania

7.5. EKOLOGIA

Cele pierwszorzędne									
<i>Stwarzać warunki dla dalszego rozwoju rolnictwa ekologicznego i produkcji zdrowej żywności.</i>			<i>Stworzenie warunków do zmiany sposobu pozyskiwania energii cieplnej przez indywidualne gospodarstwa domowe.</i>			<i>Działać na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych oraz wody pitnej.</i>			
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania			
Stworzenie gminnego systemu podatkowego promującego gospodarstwa ekologiczne.	Edukacja rolników przy udziale Ośrodka Doradztwa Rolniczego na temat dostępności programów finansowanych przez Unię Europejską.	Rozwijanie lokalnej sieci dystrybucji i przetwórstwa rolnego opartego o własne zasoby produktów rolnych.	Budowa sieci gazowniczej na terenie gminy Smołdzino lub stworzenie systemu zachęt do korzystania z przydomowych zbiorników LPG.	Promocja wykorzystywania nowych technologii pozyskiwania energii cieplnej opartych o energię odnawialną (np. biomasa, solary, pompy ciepłe itp.).	Edukacja mieszkańców gminy w zakresie zagrożeń wynikających z rosnącego zjawiska niskiej emisji.	Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie gminy wraz z odprowadzeniem nieczystości płynnych do oczyszczalni ścieków w Smołdzinie.	Monitoring i egzekwowanie prawidłowego składowania nieczystości płynnych w zbiornikach bezodpływowych (tzw. szambach) oraz likwidacja ich nielegalnego zrztu do urządzeń melioracyjnych, cieków wodnych i pól uprawnych.	Przebudowa części sieci wodociągowej.	
Cele drugorzędne									
<i>Skuteczne wdrożenie systemu segregacji odpadów stałych na terenie całej gminy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku poprawy estetyki poszczególnych miejscowości w gminie.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.</i>			
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania			
Rozmieszczenie pojemników na segregowane odpady w każdej miejscowości w gminie ze zwiększeniem ich ilości w miejscowościach turystycznych w sezonie letnim.	Zwiększenie asortymentu segregowanych odpadów.	Edukacja ekologiczna na poziomie szkół podstawowych i gimnazjum w zakresie segregacji odpadów najczęściej wytwarzanych.	Poprawa estetyki gospodarstw na terenie gminy – zagospodarowanie otoczenia domów mieszkalnych.	Renowacja i docieplanie budynków, w tym w szczególności budynków użyteczności publicznej.	Rewitalizacja architektury terenów zielonych i krajobrazu (w tym likwidacja dzikich wysypisk).	Promocja nowych technologii w zakresie ochrony środowiska wśród właścicieli gospodarstw rolnych.	Organizacja konkursów proekologicznych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych na bazie placówek oświatowych i kulturalnych.	Edukacja społeczności lokalnej poprzez lokalne media, zebrania wiejskie w zakresie nowych technologii ochrony środowiska, wytwarzania źródeł ciepła i zagrożeń ekologicznych.	

8. WARIANT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO - PO KOREKTACH EKSPERCKICH

8.1. KOMENTARZ DO WARIANTU ROZWOJU

W poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia) wskazano 39 celów, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Smołdzino. Cele te wypełniają realizację przyjętej misji do roku 2015.

Sformułowane cele były podstawą do określenia wariantu rozwoju, składającego się z 14 najważniejszych celów, bez względu na to, do jakiego wcześniej obszaru zostały one zakwalifikowane.

Dwa najważniejsze z tych czternastu celów określono mianem celów strategicznych dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Celom tym przypisano 50% środków potencjału inwestycyjnego¹³ gminy Smołdzino.

Kolejne cztery cele określono mianem priorytetów, dla których realizacji przeznacza się 35% tegoż potencjału.

Dla wskazanych niżej ośmiu celów niezbędnych przeznaczono 15% tzw. potencjału inwestycyjnego.

Każdemu celowi w wariantcie rozwoju przypisano jeden z czterech charakterów odpowiadających skutkom, jakie będzie wywoływała pełna realizacja tego celu.

Zidentyfikowano cztery możliwe charakterystyczne skutki oddziaływania tj. prospołeczny, prokonkurencyjny, proedukacyjny i proinnowacyjny.

Wariant rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Smołdzino dzielący się na dwa cele strategiczne, cztery priorytety oraz osiem celów niezbędnych (schemat wariantu przedstawia tabela o nazwie „Wybrany Wariant Rozwoju”) można określić jako wariant o charakterze prokonkurencyjno-prospołecznym. Wariant rozwoju ma za zadanie zhierarchizowanie celów i jest podstawą podziału środków potencjału inwestycyjnego w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym do roku 2013, tj. na okres przyjętego budżetu Unii Europejskiej podziału Funduszy Strukturalnych UE.

¹³ przez pojęcie "potencjał inwestycyjny" określa się wszystkie środki finansowe wpływające do gminy (Budżet Gminy, dotacje, subwencje, darowizny, kapitał prywatny), poprzez które realizuje się programy operacyjne i projekty wypełniające założenia strategii.

Tabela 31 Wybrany Wariant Rozwoju

CELE STRATEGICZNE	Stworzyć sprawny system oczyszczania ścieków na terenie całej gminy Smołdzino. I A		Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy wraz z infrastrukturą okołodrogową. I B	
	Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego i rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej. II A	Podjąć działania w kierunku efektywniejszego wykorzystania walorów przyrodniczych Słowińskiego Parku Narodowego i rzeki Łupawy dla rozwoju turystyki i agroturystyki. II B	Podjąć działania w kierunku rozbudowy i poprawy stanu technicznego infrastruktury publicznej. II C	Rozwiązywać i zapobiegać patologiom społecznym występującym na terenie gminy. II D
CELE NIEZBĘDNE	Działać na rzecz efektywnego pozyskiwania pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji niezbędnych dla rozwoju gminy. III A		Stworzyć warunki do efektywniejszego funkcjonowania rolnictwa oraz rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie gminy. III B	Stworzyć warunki do zmniejszania bezrobocia i jego społecznych skutków. III C
	Stworzenie warunków do zmiany sposobu pozyskiwania energii cieplnej przez indywidualne gospodarstwa domowe. III D		Podjąć działania w kierunku odnowy obszarów wiejskich i rewitalizacji dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego. III E	Skuteczne wdrożenie systemu segregacji odpadów stałych na terenie całej gminy. III F
	Podjąć działania do wszechstronnego rozwoju całego społeczeństwa gminy oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży. III G		Umożliwić rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi na terenie gminy. III H	

8.2. CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA

Wariant rozwoju obejmuje 14 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego gminy Smołdzino. Poszczególnym zidentyfikowanym w wariancie celom przypisano kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY I A.

Stworzyć sprawny system oczyszczania ścieków na terenie całej gminy Smołdzino.

Opis kierunków działań:

1. Systematyczne tworzenie dokumentacji techniczno-kosztorysowych dla rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej w kolejnych obszar zwartej zabudowy.
2. Budowa sieci kanalizacyjnej dla zwartej zabudowy oraz promocja przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej.
3. Rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków w Smołdzinie.

CEL STRATEGICZNY I B.

Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy wraz z infrastrukturą okołodrogową.

Opis kierunków działań:

1. Przebudowa dróg publicznych do miejscowości o utrudnionym dostępie dla komunikacji zbiorowej oraz w obszarach atrakcyjnych turystycznie.
2. Budowa i przebudowa dróg gminnych łączących się z drogami wojewódzkimi i powiatowymi np. droga Kluki – Główczyce.
3. Rozbudowa i przebudowa obiektów infrastruktury okołodrogowej (chodniki, progi zwalniające, ścieżki rowerowe, oświetlenie).

PRIORYTET II A.

Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego i rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej.

Opis kierunków działań:

1. Przebudowa istniejących i budowa nowych obiektów sportowych na terenie gminy.
2. Budowa nowych i przebudowa istniejących placówek kulturalnych oraz ich wyposażanie w pomoce dydaktyczne i sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu.
3. Tworzenie miejsc rekreacji i placów zabaw dla dzieci w każdej wsi.

PRIORYTET II B.

Podjąć działania w kierunku efektywniejszego wykorzystania walorów przyrodniczych Słowińskiego Parku Narodowego i rzeki Łupawy dla rozwoju turystyki i agroturystyki.

Opis kierunków działań:

1. Propagowanie i wspieranie działań na rzecz organizacji kompleksowych i tematycznych imprez plenerowych organizowanych na terenie gminy.
2. Budowa infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do walorów przyrodniczych oraz akwenów wodnych (np. ścieżki rowerowe, stacje wędkarskie, przystanie kajakowe itp.).
3. Promocja możliwych do realizacji projektów inwestycyjnych zwiększających bazę turystyczną gminy w otoczeniu SPN.

PRIORYTET II C.

Podjąć działania w kierunku rozbudowy i poprawy stanu technicznego infrastruktury publicznej.

Opis kierunków działań:

1. Przebudowa i rozbudowa sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.
2. Wyznaczanie i budowa parkingów przy obiektach użyteczności publicznej oraz w otoczeniu atrakcji turystycznych gminy.
3. Poprawa stanu technicznego placówek oświatowych oraz ich wyposażenia.

PRIORYTET II D.

Rozwiązywać i zapobiegać patologiom społecznym występującym na terenie gminy

Opis kierunków działań:

1. Tworzenie świetlic socjoterapeutycznych z pełnym programem zajęć profilaktycznych, opieką psychologiczną i pedagogiczną.
2. Monitoring rodzin patologicznych oraz tworzenie grup wsparcia dla osób zagrożonych tzw. wykluczeniem społecznym (np. lokalne grupy AA).
3. Utworzenie Centrum Interwencji Kryzysowej przy współpracy z tego typu placówkami z terenu miasta Słupska.

CEL NIEZBĘDNY III A.

Działać na rzecz efektywnego pozyskiwania pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji niezbędnych dla rozwoju gminy.

Opis kierunków działań:

1. Opracowanie dokumentacji technicznych i kosztorysowych na planowane inwestycje z udziałem zewnętrznych źródeł finansowania.
2. Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy poprzez dobrze zaplanowaną konstrukcję montażu finansowego opartego o Wieloletni Plan Finansowy oraz tworzenie partnerstw publiczno - prywatnych dla realizacji inwestycji publicznych.
3. Edukacja pracowników administracji publicznej gminy Smołdzino i pozostałych bezpośrednich beneficjentów (np. rolnicy, prowadzący działalność gospodarczą) w zakresie możliwości dofinansowania planowanych inwestycji ze środków UE.

CEL NIEZBĘDNY III B.

Stworzyć warunki do efektywniejszego funkcjonowania rolnictwa oraz rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie gminy.

Opis kierunków działań:

1. Promowanie i wspieranie tworzenia grup producenckich oraz grup wspólnego użytkowania maszyn i urządzeń rolniczych dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.
2. Organizacja doradztwa rolniczego dla gospodarstw rolnych poszerzających tradycyjną działalność rolniczą o alternatywne jej formy (np. rolnictwo ekologiczne, agroturystyka).
3. Promowanie potencjału gminy oraz uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną sprzyjających rozwojowi przetwórstwa płodów rolnych i runa leśnego.

CEL NIEZBĘDNY III C.

Stworzyć warunki do zmniejszania bezrobocia i jego społecznych skutków.

Opis kierunków działań:

1. Organizacja kursów i szkoleń dla wszystkich grup wiekowych dla rozwoju zainteresowań artystycznych oraz tworzenia lokalnego rękodzieła artystycznego.
2. Promowanie i wspieranie samozatrudnienia (np. programy edukacyjne).
3. Stworzenie aktywnych form współpracy ze Słupskim Inkubatorem Przedsiębiorczości dla wspierania różnych form aktywności gospodarczej.

CEL NIEZBĘDNY III D.

Stworzenie warunków do zmiany sposobu pozyskiwania energii cieplnej przez indywidualne gospodarstwa domowe.

Opis kierunków działań:

1. Budowa sieci gazowniczej na terenie gminy Smołdzino lub stworzenie systemu zachęt do korzystania z przydomowych zbiorników LPG.
2. Promocja wykorzystywania nowych technologii pozyskiwania energii cieplnej opartych o energię odnawialną (np. biomasa, solary, pompy ciepłe itp.).
3. Edukacja mieszkańców gminy w zakresie zagrożeń wynikających z rosnącego zjawiska niskiej emisji.

CEL NIEZBĘDNY III E.

Podjąć działania w kierunku odnowy obszarów wiejskich i rewitalizacji dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego.

Opis kierunków działań:

1. Wspieranie i współuczestniczenie w projektach i działalności Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach dla zachowania dziedzictwa kulturowego regionu.
2. Renowacja zabytkowych obiektów sakralnych, miejsc pamięci oraz lokalnego budownictwa szachulcowego.
3. Tworzenie projektów przedsięwzięć rewitalizacyjnych z udziałem środków UE w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW.

CEL NIEZBĘDNY III F.

Skuteczne wdrożenie systemu segregacji odpadów stałych na terenie całej gminy.

Opis kierunków działań:

1. Rozmieszczenie pojemników na segregowane odpady w każdej miejscowości w gminie ze zwiększeniem ich ilości w miejscowościach turystycznych w sezonie letnim.
2. Zwiększenie asortymentu segregowanych odpadów.
3. Tworzenie projektów budowy centrów usług i rekreacji (pola golfowe, markety centra serwisowe).

CEL NIEZBĘDNY III G.

Podjąć działania do wszechstronnego rozwoju całego społeczeństwa gminy oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży.

Opis kierunków działań:

1. Wspieranie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy.
2. Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży na bazie dobrze wyposażonych placówek oświatowych i kulturalnych.
3. Zwiększenie dostępu do nauki dzieci i rodzin o niskich dochodach.

CEL NIEZBĘDNY III H.

Umożliwić rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi na terenie gminy.

Opis kierunków działań:

1. Rozbudowa infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej sprzyjającej rozwojowi turystyki kwalifikowanej.
2. Zabezpieczenie turystom całorocznego dostępu do bazy gastronomicznej i noclegowej.
3. Budowa nowych szlaków turystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem ścieżek rowerowych oraz ich zagospodarowania rekreacyjnego.

9. POWIĄZANIE CELÓW Z ZAŁOŻENIAMI STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Smołdzino jest dokumentem programowym polityki rozwoju gminy.

Strategia wyznacza cele i kierunki działania, które przyczynią się do przełamania problemów gospodarczych i społecznych oraz do podniesienia konkurencyjności gminy. Jest to wyzwanie, któremu gmina Smołdzino musi sprostać w dobie postępującego procesu globalizacji, liberalizacji i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

Układ celów i kierunków działania gminy Smołdzino jest spójny i zgodny z założeniami Narodowej Strategii Spójności oraz Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, które uwzględniają zapisy nadrzędnego dokumentu programowego Unii Europejskiej, tj. Strategicznych Wytycznych Wspólnoty (CSG).

Ponadto Strategia Rozwoju Społeczno Gospodarczego Gminy Smołdzino na lata 2007- 2015 jest spójna ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego oraz z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013.

POSZCZEGÓLNE CELE ZNAJDUJĄCE SIĘ W WYBRANYM WARIANCIE ROZWOJU GMINY SMOŁDZINO ZNAJDUJĄ SWOJE WSPARCIE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO.

CELE STRATEGICZNE – POWIĄZANIE:

Pierwszy z celów strategicznych gminy Smołdzino pn. „**Stworzyć sprawny system oczyszczania ścieków na terenie całej gminy Smołdzino**” powiązany został z celami strategicznymi województwa pomorskiego pn. „*Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej*” oraz „*Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego*” wpisanymi w priorytet *Dostępność*.

Drugi z celów strategicznych pn. „**Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy wraz z infrastrukturą okołodrogową**” znalazł swoje odzwierciedlenie w celu strategicznym

województwa pomorskiego pn. „*Efektywny i bezpieczny system transportowy*”, który umiejscowiony jest w priorytecie *Dostępność*.

PRIORYTETY – POWIĄZANIE:

Priorytet gminy Smołdzino pn. „**Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego i rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej**” umiejscowiony został w celu strategicznym województwa pn. „*Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych*” w priorytecie *Dostępność*.

Kolejny priorytet pn. „**Podjąć działania w kierunku efektywniejszego wykorzystania walorów przyrodniczych Słowińskiego Parku Narodowego i rzeki Łupawy dla rozwoju turystyki i agroturystyki**” odzwierciedlony został w celu strategicznym Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego pn. „*Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne*” wchodzącym w skład priorytetu *Konkurencyjność*.

Priorytet gminy pn. „**Podjąć działania w kierunku rozbudowy i poprawy stanu technicznego infrastruktury publicznej**” znalazł swoje wsparcie w celach strategicznych województwa pn. „*Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych*” oraz „*Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej*” z priorytetu *Dostępność*.

Ostatni z priorytetów gminy Smołdzino „**Rozwiązywać i zapobiegać patologiom społecznym występującym na terenie gminy**” powiązany został z celem strategicznym pn. „*Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo*” wpisanym w priorytet *Spójność* oraz z celem „*Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych*” w priorytecie *Dostępność*.

CELE NIEZBEDNE – POWIĄZANIE:

Cel niezbędny gminy Smołdzino pn. „**Działać na rzecz efektywnego pozyskiwania pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji niezbędnych dla rozwoju gminy**” powiązany został z celem strategicznym pn. „*Efektywna sfera publiczna*” wpisanym w priorytet *Konkurencyjność*.

Drugi cel niezbędny pn. „**Stworzyć warunki do efektywniejszego funkcjonowania rolnictwa oraz rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie gminy**” wskazał na

cel strategiczny województwa pomorskiego pn. **„Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne”** wchodzący w skład priorytetu **Konkurencyjność**.

Cel niezbędny **„Stworzyć warunki do zmniejszania bezrobocia i jego społecznych skutków”** znalazł swoje odzwierciedlenie w celu strategicznym **„Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej”** oraz w celu **„Rozwój społeczeństwa obywatelskiego”** wchodzących w skład priorytetu **Spójność**.

Następny cel **„Stworzenie warunków do zmiany sposobu pozyskiwania energii cieplnej przez indywidualne gospodarstwa domowe”** powiązany został z celami strategicznymi województwa pn. **„Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego”** oraz **„Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej”** wpisanymi w priorytet o nazwie **Dostępność**.

Cel niezbędny gminy Smołdzino pn. **„Podjąć działania w kierunku odnowy obszarów wiejskich i rewitalizacji dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego”** przyporządkowany został do celu strategicznego województwa pomorskiego pn. **„Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne”** umiejscowionego w priorytecie o nazwie **Konkurencyjność**.

Cel niezbędny pn. **„Skuteczne wdrożenie systemu segregacji odpadów stałych na terenie całej gminy”** powiązany został z celem strategicznym województwa pn. **„Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej”** wchodzącym w skład priorytetu **Dostępność**.

Kolejne dwa cele niezbędne pn. **„Podjąć działania do wszechstronnego rozwoju całego społeczeństwa gminy oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży”** oraz **„Umożliwić rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi na terenie gminy”** wskazały na cel strategiczny województwa **„Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo”** wchodzący w skład priorytetu o nazwie **Spójność** oraz na cel **„Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych”** wpisanym w priorytet o nazwie **„Dostępność”**. Ponadto cel niezbędny pn. **„Umożliwić rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi na terenie gminy”** umiejscowiony został w celu województwa pn. **„Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne”** w priorytecie **Konkurencyjność**.

10. ANKIETY POGLĄDOWE

*Uczestnicy debaty strategicznej w dniu 05.12.2007 roku „na gorąco” formułowali przedsięwzięcia inwestycyjne, które ich zdaniem powinny zostać zrealizowane w najbliższym czasie.
Przedsięwzięcia inwestycyjne ustalone wraz z uczestnikami debaty, ocenione zostały w skali ważności problemu od 1 do 10 pkt.*

Tabela 32 Przedsięwzięcia inwestycyjne gminy Smóldzino

Lp.	Przedsięwzięcia inwestycyjne	Mało ważne				Ważne					Bardzo ważne			
		1	2	3	Suma ¹	4	5	6	7	Suma	8	9	10	Suma
1.	Budowa oczyszczalni ścieków	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	29	31
2.	Przebudowa drogi gminnej w Witkowie	7	4	3	14	0	13	1	1	15	1	0	2	3
3.	Budowa sieci kanalizacyjnej	0	0	1	1	0	2	0	1	3	0	1	27	28
4.	Budowa sali gimnastycznej w Smóldzinie	1	0	2	3	1	3	3	5	12	2	2	13	17
5.	Budowa i przebudowa dróg	1	0	0	1	0	1	5	2	8	12	3	8	23
6.	Remont i wyposażenie świetlic wiejskich	2	2*	2	6	2	6	5	4	17	5	1	3	9
7.	Przebudowa dróg do Kluk i Czołpina oraz budowa ścieżek rowerowych	2	0	0	2	2	4	4	2	12	5	7	6	18
8.	Oświetlenie przy drogach	2	1	2	5	2	5	3	5	15	6	2	4	12
9.	Budowa placów zabaw w każdym sołectwie	1	3	1	5	1	5	6	6	18	3	2	4	9
10.	Przebudowa drogi do MDK wraz z oświetleniem	4	3	4	11	2	4	5	1	12	4	4	1	9
11.	Rozbudowa infrastruktury turystycznej w gminie Smóldzino	2	3	1	6	2	8	1	2	13	5	4	4	13
12.	Dokończenie inwestycji pionu dydaktycznego w Smóldzinie	2	4	3	9	4	2	0	5	11	4	2	6	12

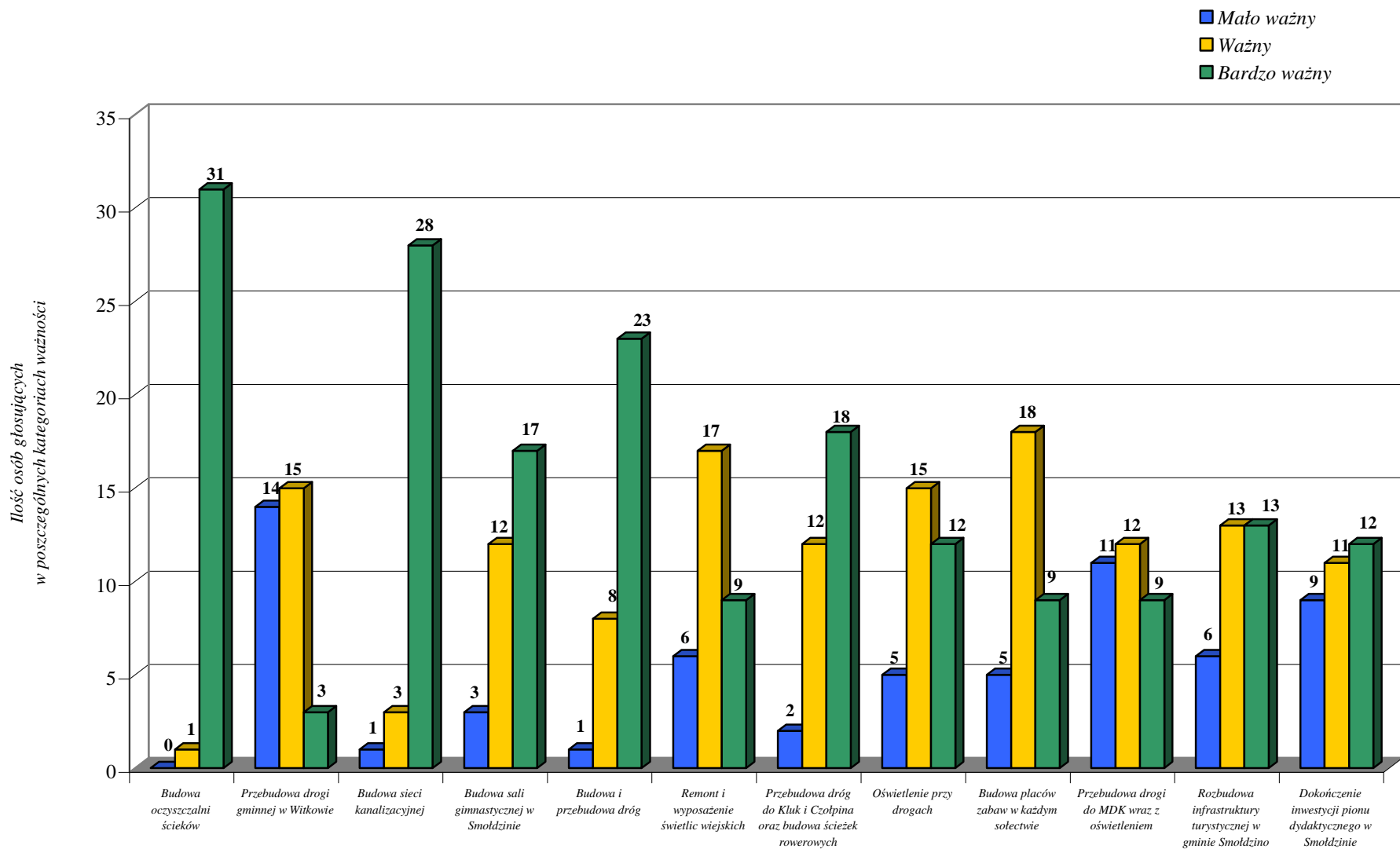
¹) suma wartości z kategorii oceny „mało ważne”

*liczba osób oddających głos na określoną punktację (w tym przypadku 2 osoby dały po 2 punkty na przedsięwzięcie nr 6).

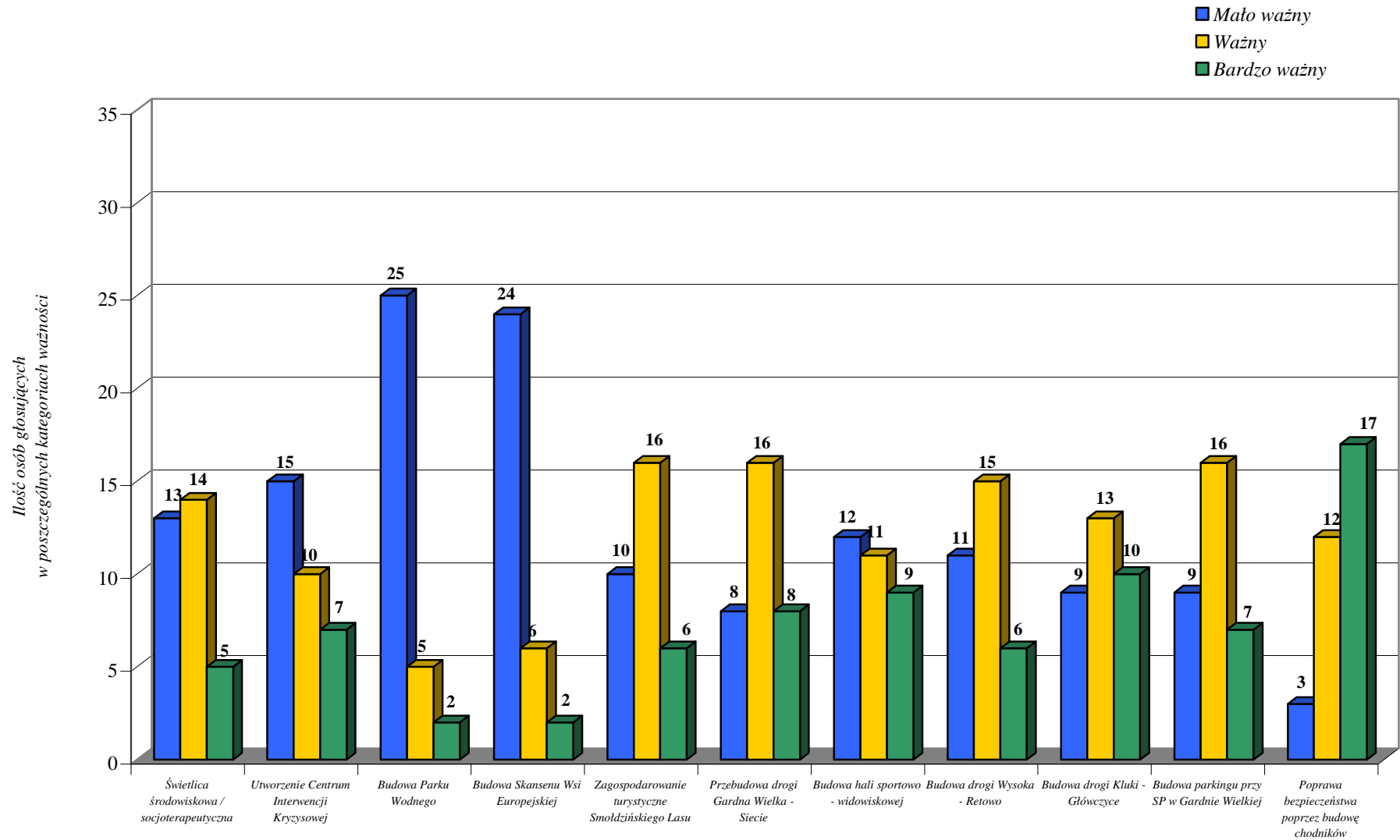
Tabela 33 C.d. Przedsięwzięcia inwestycyjne gminy Smołdzino

Lp.	Przedsięwzięcia inwestycyjne	Mało ważne				Ważne					Bardzo ważne			
		1	2	3	Suma	4	5	6	7	Suma	8	9	10	Suma
13.	Świetlica środowiskowa / socjoterapeutyczna	5	2	6	13	4	4	5	1	14	3	1	1	5
14.	Utworzenie Centrum Interwencji Kryzysowej	8	4	3	15	2	6	1	1	10	2	1	4	7
15.	Budowa Parku Wodnego	20	1	4	25	2	2	1	0	5	0	0	2	2
16.	Budowa Skansenu Wsi Europejskiej	18	4	2	24	1	3	2	0	6	0	0	2	2
17.	Zagospodarowanie turystyczne Smołdzińskiego Lasu	3	6	1	10	0	6	7	3	16	2	1	3	6
18.	Przebudowa drogi Gardna Wielka - Siecie	2	3	3	8	3	3	5	5	16	4	1	3	8
19.	Budowa hali sportowo - widowiskowej	4	3	5	12	2	6	2	1	11	0	2	7	9
20.	Budowa drogi Wysoka - Retowo	4	4	3	11	5	6	1	3	15	3	0	3	6
21.	Budowa drogi Kluki - Główny	4	2	3	9	1	1	3	8	13	0	4	6	10
22.	Budowa parkingu przy SP w Gardnie Wielkiej	5	1	3	9	4	5	2	5	16	4	1	2	7
23.	Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę chodników	1	2	0	3	4	0	3	5	12	6	3	8	17

Wykres 17 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wg skali ważności

Wykres 18 C.d. Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wg skali ważności

**Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w gminie Smołdzino –
suma głosów oddanych w kategorii oceny „Bardzo ważne”**

Tabela 34 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”

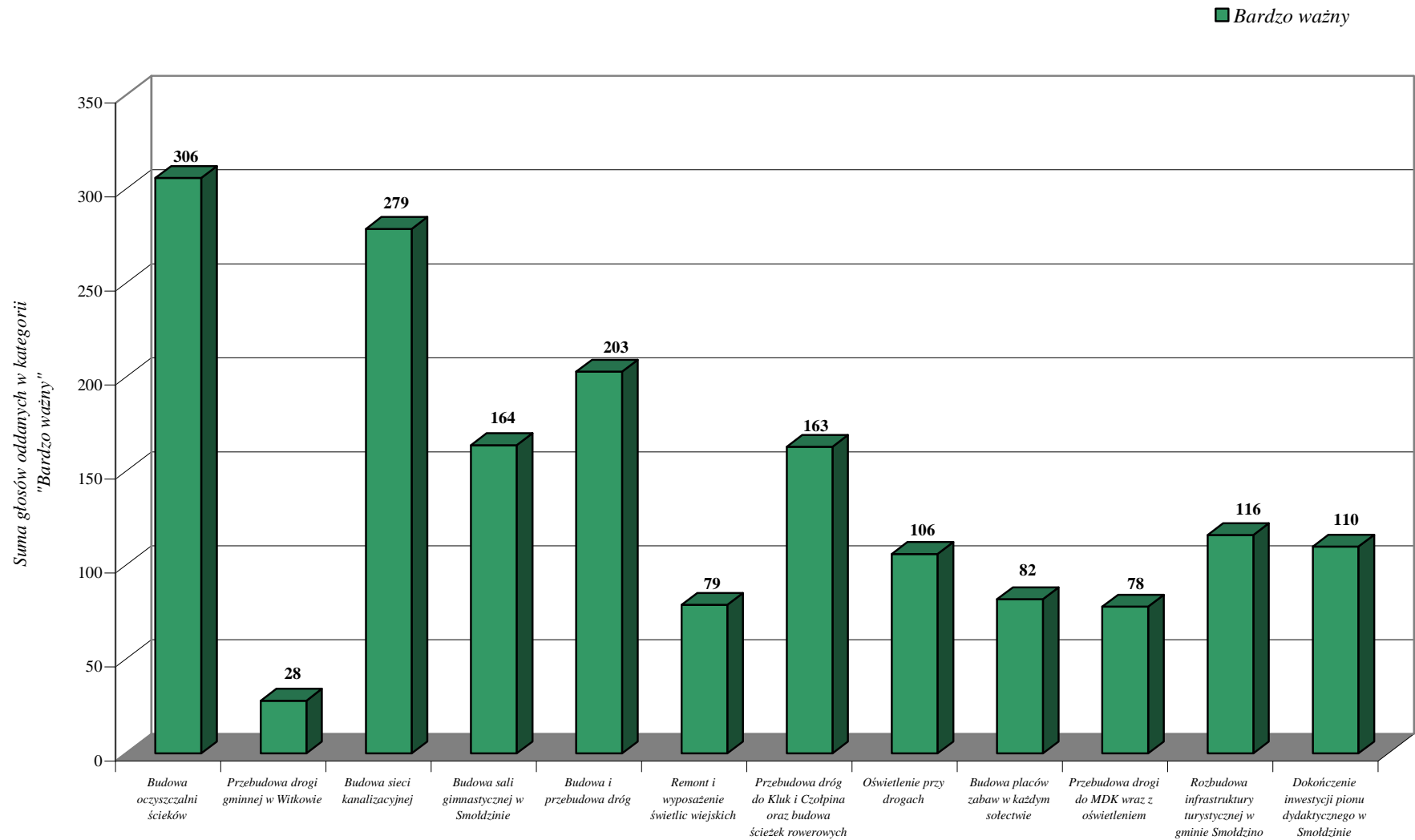
Lp.	Przedsięwzięcia inwestycyjne	Bardzo ważne			Suma iloczynów
		8	9	10	
1.	Budowa oczyszczalni ścieków	2	0	29	306*
2.	Przebudowa drogi gminnej w Witkowie	1	0	2	28
3.	Budowa sieci kanalizacyjnej	0	1	27	279
4.	Budowa sali gimnastycznej w Smołdzinie	2	2	13	164
5.	Budowa i przebudowa dróg	12	3	8	203
6.	Remont i wyposażenie świetlic wiejskich	5	1	3	79
7.	Przebudowa dróg do Kluk i Czołpina oraz budowa ścieżek rowerowych	5	7	6	163
8.	Oświetlenie przy drogach	6	2	4	106
9.	Budowa placów zabaw w każdym sołectwie	3	2	4	82
10.	Przebudowa drogi do MDK wraz z oświetleniem	4	4	1	78
11.	Rozbudowa infrastruktury turystycznej w gminie Smołdzino	5	4	4	116
12.	Dokończenie inwestycji pionu dydaktycznego w Smołdzinie	4	2	6	110

* - suma iloczynów liczby punktów i liczby osób, np.: $8 \times 2 + 9 \times 0 + 10 \times 29 = 306$

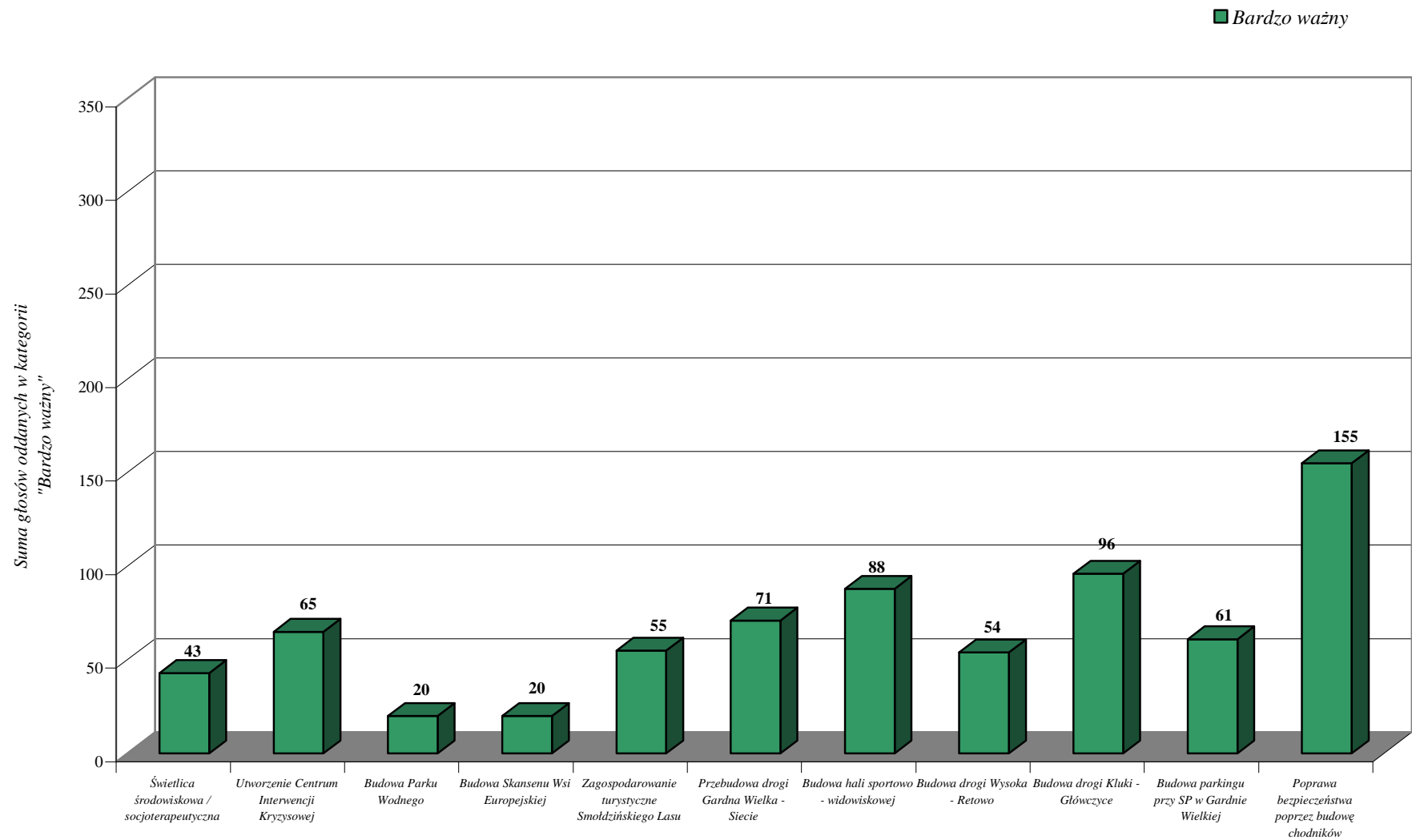
Tabela 35 C.d. Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”

Lp.	Przedsięwzięcia inwestycyjne	Bardzo ważne			Suma iloczynów
		8	9	10	
13.	Świetlica środowiskowa / socjoterapeutyczna	3	1	1	43
14.	Utworzenie Centrum Interwencji Kryzysowej	2	1	4	65
15.	Budowa Parku Wodnego	0	0	2	20
16.	Budowa Skansenu Wsi Europejskiej	0	0	2	20
17.	Zagospodarowanie turystyczne Smołdzińskiego Lasu	2	1	3	55
18.	Przebudowa drogi Gardna Wielka - Siecie	4	1	3	71
19.	Budowa hali sportowo - widowiskowej	0	2	7	88
20.	Budowa drogi Wysoka - Retowo	3	0	3	54
21.	Budowa drogi Kluki - Główczyce	0	4	6	96
22.	Budowa parkingu przy SP w Gardnie Wielkiej	4	1	2	61
23.	Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę chodników	6	3	8	155

Wykres 19 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”

Wykres 20 C.d. Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”

11. WDRAŻANIE STRATEGII

Strategia obejmuje cele i kierunki działania zidentyfikowane i zhierarchizowane w pięciu obszarach życia społeczno-gospodarczego gminy Smołdzino, tj. infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia.

Zidentyfikowane i zhierarchizowane cele w tych obszarach stanowią wypełnienie założonej w Strategii misji i sięgają w swych założeniach roku 2015.

Jednocześnie cele te stały się podstawą do określenia wariantu rozwoju gminy do roku 2015 tj. na okres funkcjonowania budżetu Unii Europejskiej i podziału środków funduszy strukturalnych do roku 2013 i dalszych skutków z tego tytułu do 2015 roku.

Wyznaczone w wariacie rozwoju cele i przypisane im kierunki działania leżą w kompetencjach wielu instytucji, ale za ich realizację odpowiada samorząd Gminy Smołdzino, który winien współpracować w tym zakresie przede wszystkim z samorządami gmin ościennych, samorządem powiatu słupskiego, samorządem województwa pomorskiego, instytucjami rządowymi, uczelniami wyższymi, organizacjami pozarządowymi, organizacjami biznesowymi itp.

Samorząd Gminy Smołdzino pełni rolę swoistego rodzaju koordynatora i organizatora prac nad realizacją Strategii.

Realizacja Strategii opierać się będzie na:

- podejmowaniu działań wynikających z założonych celów w sposób samodzielny i wynikających z kompetencji samorządu określonych ustawą o samorządzie gminnym,
- działaniach opartych na partnerstwie publiczno – publicznym (samorząd – samorząd, samorząd – rząd),
- działaniach opartych na zasadach partnerstwa publiczno-prywatnego (z udziałem prywatnych inwestorów),
- oraz na koordynacji i aktywnym zaangażowaniu się w działaniach stricte prywatnych (kapitał prywatny) w przypadku realizacji zamierzeń wypełniających cele Strategii.

Tabela 36 Wdrażanie strategii

WDRAŻANIE		
ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedłożenie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego poszczególnym Komisjom Rady Gminy Smołdzino.	Przewodniczący Rady Gminy	Grudzień 2007
2. Zatwierdzenie Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego na sesji Rady Gminy.	Rada Gminy	Grudzień 2007
3. Przesłanie uchwalonej Strategii do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.	Wójt Gminy	Luty 2008
4. Zamieszczeniem Strategii w języku polskim na stronie internetowej gminy Smołdzino.	Wójt Gminy	Luty 2008
5. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z przyjętymi celami i kierunkami działania.	Rada Gminy	2008 - 2013

12. MONITOROWANIE STRATEGII

Monitoring Strategii będzie jej nieodłącznym elementem i ciągłym procesem obserwacji zmian wybranych wskaźników, co zapewni skuteczny przepływ informacji oraz stałą aktualizację bazy danych.

Monitoring będzie uwzględniał następujące obszary tematyczne:

- systematyczne gromadzenie danych liczbowych,
- aktualizację informacji ze sfery uwarunkowań prawnych i formalnych,
- prowadzenie analiz porównawczych i tematycznych,
- ocenę osiągniętych rezultatów oraz stopnia wdrożenia projektów (po opracowaniu programów operacyjnych) w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi założeniami, a stanem aktualnym na okres sprawozdawczy,
- planowanie zmian w strategii wraz z analizą przyczyn modyfikacji.

Monitoring w długofalowej perspektywie umożliwi obserwację dynamiki realizacji celów, wskaże nowe źródła pozyskiwania funduszy na realizację zadań oraz dodatkowo uzyskane efekty.

Podstawą monitorowania Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Smołdzino będzie analiza wskaźnikowa przyjętych kierunków działania we wszystkich celach wymienionych i zhierarchizowanych w wybranym wariacie rozwoju gminy Smołdzino.

Przyjęto do oceny kierunków działania wskaźnik produktu i wskaźnik rezultatu. Przyjęte wskaźniki oceny przedstawia poniższa tabela.

Tabela 37 Wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu oceny kierunków działania

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel strategiczny I A – Stworzyć sprawny system oczyszczania ścieków na terenie całej gminy Smołdzino.			
Kierunek działania I	Systematyczne tworzenie dokumentacji techniczno-kosztorysowych dla rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej w kolejnych obszar zwartej zabudowy.	Liczba opracowanych dokumentacji techniczno-kosztorysowych dla rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej w kolejnych obszar zwartej zabudowy.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE na realizację inwestycji infrastruktury kanalizacyjnej na terenie gminy Smołdzino.
Kierunek działania II	Budowa sieci kanalizacyjnej dla zwartej zabudowy oraz promocja przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej.	Długość (w km) nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej w obszarach zwartej zabudowy. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach zabudowy rozproszonej.	Liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej. Pojemność nieczystości płynnych (w m ³) odprowadzanych do oczyszczalni ścieków. Liczba gospodarstw domowych posiadających przydomowe oczyszczalnie ścieków. Pojemność nieczystości płynnych (w m ³) odprowadzanych do przydomowych oczyszczalni ścieków.
Kierunek działania III	Rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków w Smołdzinie.	Przepustowość (w m ³ /dobę) rozbudowanej oczyszczalni ścieków w Smołdzinie.	Pojemność nieczystości płynnych (w m ³) odprowadzanych do oczyszczalni ścieków.
Cel strategiczny I B – Podjąć działania w kierunku rozbudowy i przebudowy dróg przebiegających w granicach administracyjnych gminy wraz z infrastrukturą okołodrogową.			
Kierunek działania I	Przebudowa dróg publicznych do miejscowości o utrudnionym dostępie dla komunikacji zbiorowej oraz w obszarach atrakcyjnych turystycznie.	Długość (w km) przebudowanych dróg publicznych do miejscowości o utrudnionym dostępie dla komunikacji zbiorowej oraz w obszarach atrakcyjnych turystycznie.	Średniodobowe natężenie ruchu pojazdów kołowych (SDR) na przebudowanych drogach publicznych. Skrócenie czasu przejazdu przebudowanymi drogami publicznymi pomiędzy miejscowościami gminy o utrudnionym dostępie do komunikacji zbiorowej oraz obszarami turystycznymi. Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia środowiska, liczby kolizji, zdarzeń drogowych spowodowanych stanem technicznym dróg publicznych.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania II	Budowa i przebudowa dróg gminnych łączących się z drogami wojewódzkimi i powiatowymi np. droga Kluki – Główczyce.	Długość (w km) przebudowanych i nowo wybudowanych dróg gminnych łączących się z drogami wojewódzkimi i powiatowymi.	Średniodobowe natężenie ruchu pojazdów kołowych (SDR) na przebudowanych i nowo wybudowanych drogach gminnych. Skrócenie czasu przejazdu do dróg powiatowych i wojewódzkich przebudowanymi i nowo wybudowanymi drogami gminnymi. Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia środowiska, liczby kolizji, zdarzeń drogowych spowodowanych stanem technicznym dróg gminnych.
Kierunek działania III	Rozbudowa i przebudowa obiektów infrastruktury okołodrogowej (chodniki, progi zwalniające, ścieżki rowerowe, oświetlenie).	Długość (w km) nowo wybudowanych i przebudowanych chodników na terenie gminy. Długość (w km) nowo wybudowanych i przebudowanych ścieżek rowerowych na terenie gminy. Liczba nowo zamontowanych i przebudowanych progów zwalniających na terenie gminy. Liczba nowo zamontowanych i przebudowanych punktów świetlnych na terenie gminy.	Liczba użytkowników nowo wybudowanych i przebudowanych chodników na terenie gminy. Liczba użytkowników nowo wybudowanych i przebudowanych ścieżek rowerowych na terenie gminy. Długość (w km) dróg publicznych, na których przebudowano i zamontowano progi zwalniające. Długość (w km) ciągów komunikacyjnych, wzdłuż których przebudowano i uzupełniono oświetlenie uliczne.
Priorytet II A – Podjąć działania w kierunku poprawy stanu technicznego i rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej.			
Kierunek działania I	Przebudowa istniejących i budowa nowych obiektów sportowych na terenie gminy.	Liczba nowo wybudowanej i przebudowanej otwartej bazy sportowej na terenie gminy. Liczba nowo wybudowanych i przebudowanych zamkniętych obiektów sportowych.	Liczba użytkowników korzystających z nowo wybudowanej i przebudowanej otwartej bazy sportowej na terenie gminy. Liczba użytkowników korzystających z nowo wybudowanych i przebudowanych zamkniętych obiektów sportowych.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania II	Budowa nowych i przebudowa istniejących placówek kulturalnych oraz ich doposażanie w pomoce dydaktyczne i sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu.	Liczba nowo wybudowanych i przebudowanych placówek kulturalnych. Liczba gminnych placówek kulturalnych, które zostały doposażone w pomoce dydaktyczne. Liczba gminnych placówek kulturalnych, które zostały doposażone w sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu.	Liczba użytkowników korzystających z ofert kulturalnych nowo wybudowanych i przebudowanych placówek. Liczba użytkowników korzystających z nowych pomocy dydaktycznych. Liczba użytkowników korzystających z nowego sprzętu komputerowego z dostępem do Internetu.
Kierunek działania III	Tworzenie miejsc rekreacji i placów zabaw dla dzieci w każdej wsi.	Liczba utworzonych miejsc rekreacji i placów zabaw na terenie gminy.	Liczba osób korzystających z miejsc do rekreacji. Liczba dzieci korzystających z placów zabaw.
Priorytet II B – Podjąć działania w kierunku efektywniejszego wykorzystania walorów przyrodniczych Słowińskiego Parku Narodowego i rzeki Łupawy dla rozwoju turystyki i agroturystyki.			
Kierunek działania I	Propagowanie i wspieranie działań na rzecz organizacji kompleksowych i tematycznych imprez plenerowych organizowanych na terenie gminy.	Liczba projektów propagujących i wspierających organizację kompleksowych i tematycznych imprez plenerowych na terenie gminy.	Liczba cyklicznych imprez plenerowych i tematycznych organizowanych na terenie gminy. Liczba turystów biorących udział w kompleksowych i tematycznych imprezach plenerowych.
Kierunek działania II	Budowa infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do walorów przyrodniczych oraz akwenów wodnych (np. ścieżki rowerowe, stacje wędkarskie, przystanie kajakowe itp.).	Liczba projektów mających na celu budowę infrastruktury turystycznej zwiększającej dostępność do walorów przyrodniczych oraz akwenów wodnych.	Długość (w km) nowo wybudowanych ścieżek rowerowych. Liczba nowo powstałych stanic wędkarskich i przystani kajakowych. Liczba turystów i mieszkańców korzystających z nowo wybudowanej infrastruktury turystycznej.
Kierunek działania III	Promocja możliwych do realizacji projektów inwestycyjnych zwiększających bazę turystyczną gminy w otoczeniu SPN.	Liczba projektów inwestycyjnych możliwych do realizacji w otoczeniu SPN zwiększających bazę turystyczną dzięki przeprowadzonej promocji.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych korzystających z bazy turystycznej otoczenia SPN.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Priorytet II C – Podjąć działania w kierunku rozbudowy i poprawy stanu technicznego infrastruktury publicznej.			
Kierunek działania I	Przebudowa i rozbudowa sieci i urządzeń wodociągowych dla poprawy jakości i parametrów wody pitnej.	Długość (w km) przebudowanych i rozbudowanych odcinków sieci wodociągowej na terenie gminy. Liczba przebudowanych i nowo wybudowanych ujęć wody poprawiających jakość i parametry wody pitnej.	Liczba gospodarstw domowych, w których polepszyła się jakość wody pitnej za sprawą wymiany odcinków sieci wodociągowej. Liczba gospodarstw domowych, w których polepszyła się jakość wody pitnej za sprawą przebudowanych i nowo wybudowanych ujęć wody.
Kierunek działania II	Wyznaczanie i budowa parkingów przy obiektach użyteczności publicznej oraz w otoczeniu atrakcji turystycznych gminy.	Powierzchnia (w m ²) nowo wybudowanych parkingów przy obiektach użyteczności publicznej. Powierzchnia (w m ²) nowo wybudowanych parkingów w otoczeniu atrakcji turystycznych gminy.	Liczba użytkowników nowo wybudowanych parkingów przy obiektach użyteczności publicznej. Liczba użytkowników nowo wybudowanych parkingów w otoczeniu atrakcji turystycznych gminy.
Kierunek działania III	Poprawa stanu technicznego placówek oświatowych oraz ich wyposażenia.	Powierzchnia (w m ²) przebudowanych placówek oświatowych, w których poprawiono stan techniczny obiektu. Liczba placówek oświatowych, które zostały doposażone np. w pomoce dydaktyczne.	Liczba osób korzystających z rozbudowanych obiektów oświatowych na terenie gminy. Liczba użytkowników korzystających z nowego wyposażenia obiektów oświatowych.
Priorytet II D – Rozwiązywać i zapobiegać patologiom społecznym występującym na terenie gminy.			
Kierunek działania I	Tworzenie świetlic socjoterapeutycznych z pełnym programem zajęć profilaktycznych, opieką psychologiczną i pedagogiczną.	Liczba utworzonych projektów mających na celu tworzenie świetlic socjoterapeutycznych z pełnym programem zajęć profilaktycznych, opieką psychologiczną i pedagogiczną.	Liczba mieszkańców gminy objętych programem zajęć profilaktycznych zapobiegających powstawania patologii społecznych. Liczba rodzin patologicznych, mieszkańców gminy wymagających pomocy psychologicznej i pedagogicznej, a korzystających ze świetlic socjoterapeutycznych.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania II	Monitoring rodzin patologicznych oraz tworzenie grup wsparcia dla osób zagrożonych tzw. wykluczeniem społecznym (np. lokalne grupy AA).	Liczba projektów mających na celu monitorowanie rodzin patologicznych. Liczba utworzonych grup wsparcia dla osób zagrożonych tzw. wykluczeniem społecznym.	Liczba zidentyfikowanych rodzin patologicznych objętych opieką społeczną. Liczba beneficjentów pomocy społecznej korzystających z utworzonych grup wsparcia. Liczba tzw. trzeźwych alkoholików, którzy korzystają z lokalnej grupy AA.
Kierunek działania III	Utworzenie Centrum Interwencji Kryzysowej przy współpracy z tego typu placówkami z terenu miasta Słupska.	Utworzenie Centrum Interwencji Kryzysowej na terenie gminy. Liczba projektów realizowanych przy współpracy Centrum Interwencji Kryzysowej z tego typu placówkami z terenu miasta Słupska.	Liczba beneficjentów pomocy społecznej korzystająca z usług CIK.
Cel niezbędny III A – Działać na rzecz efektywnego pozyskiwania pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji niezbędnych dla rozwoju gminy.			
Kierunek działania I	Opracowanie dokumentacji technicznych i kosztorysowych na planowane inwestycje z udziałem zewnętrznych źródeł finansowania.	Liczba opracowanych dokumentacji technicznych i kosztorysowych na planowane inwestycje w gminie Smołdzino.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE na realizację inwestycji publicznych na terenie gminy Smołdzino.
Kierunek działania II	Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy poprzez dobrze zaplanowaną konstrukcję montażu finansowego opartego o Wieloletni Plan Finansowy oraz tworzenie partnerstw publiczno - prywatnych dla realizacji inwestycji publicznych.	Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy na realizację inwestycji publicznych. Liczba projektów mających na celu pozyskanie środków pozabudżetowych dla realizacji inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE i innych środków pozabudżetowych na realizację inwestycji publicznych na terenie gminy Smołdzino. Wartość (w PLN) pozyskanych środków pozabudżetowych dla inwestycji realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.
Kierunek działania III	Edukacja pracowników administracji publicznej gminy Smołdzino i pozostałych bezpośrednich beneficjentów (np. rolnicy, prowadzący działalność gospodarczą) w zakresie możliwości dofinansowania planowanych inwestycji ze środków UE.	Liczba zorganizowanych szkoleń dla pracowników Urzędu Gminy w zakresie możliwości dofinansowania planowanych inwestycji ze środków UE. Liczba zorganizowanych szkoleń dla bezpośrednich beneficjentów dotacji UE.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE na realizację inwestycji publicznych na terenie gminy Smołdzino dzięki przeprowadzonym szkoleniom. Liczba bezpośrednich beneficjentów dotacji UE spośród tych, którzy wcześniej brali udział w szkoleniach.
Cel niezbędny III B – Stworzyć warunki do efektywniejszego funkcjonowania rolnictwa oraz rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie gminy.			

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania I	Promowanie i wspieranie tworzenia grup producenckich oraz grup wspólnego użytkowania maszyn i urządzeń rolniczych dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.	Liczba projektów z udziałem gminy mających na celu wspieranie tworzenia grup producenckich oraz grup wspólnego użytkowania maszyn i urządzeń rolniczych dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.	Liczba powstałych grup producenckich w ramach realizowanych projektów z udziałem gminy. Liczba powstałych grup wspólnego użytkowania maszyn i urządzeń rolniczych w ramach realizowanych projektów z udziałem gminy.
Kierunek działania II	Organizacja doradztwa rolniczego dla gospodarstw rolnych poszerzających tradycyjną działalność rolniczą o alternatywne jej formy (np. rolnictwo ekologiczne, agroturystyka).	Liczba zorganizowanych szkoleń dla rolników, którzy chcą poszerzyć tradycyjną działalność rolniczą o alternatywne jej formy.	Liczba rolników, którzy wzięli udział w szkoleniach. Liczba rolników, którzy poszerzyli swoją działalność o agroturystykę. Liczba rolników, którzy zmienili profil działalności rolniczej na ekologiczny.
Kierunek działania III	Promowanie potencjału gminy oraz uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną sprzyjających rozwojowi przetwórstwa płodów rolnych i runa leśnego.	Liczba projektów mających na celu promocję potencjału gospodarczego gminy. Powierzchnia (w ha) uzbrojonych terenów w infrastrukturę techniczną przeznaczonych pod przetwórstwo płodów rolnych i runa leśnego.	Wartość (w PLN) pozyskanego kapitału krajowego i zagranicznego dzięki promocji potencjału gminy. Liczba nowopowstałych podmiotów przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie gminy dzięki skutecznej promocji gminy. Liczba nowopowstałych podmiotów przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie gminy dzięki uzbrojenym terenom w infrastrukturę techniczną.
Cel niezbędny III C – Stworzyć warunki do zmniejszania bezrobocia i jego społecznych skutków.			
Kierunek działania I	Organizacja kursów i szkoleń dla wszystkich grup wiekowych dla rozwoju zainteresowań artystycznych oraz tworzenia lokalnego rękodzieła artystycznego.	Liczba kursów i szkoleń, rozwijających zainteresowania artystyczne oraz umiejętności lokalnej społeczności, organizowanych w celu tworzenia lokalnego rękodzieła artystycznego.	Liczba bezrobotnych korzystających z kursów i szkoleń rozwijających zainteresowania artystyczne oraz umiejętności tworzenia lokalnego rękodzieła artystycznego. Liczba bezrobotnych, którzy dzięki szkoleniom i kursom rozwijającymi umiejętności tworzenia lokalnego rękodzieła artystycznego podjęli zatrudnienie.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania II	Promowanie i wspieranie samozatrudnienia (np. programy edukacyjne).	Liczba projektów promujących i wspierających samozatrudnienie wśród mieszkańców. Liczba programów edukacyjnych wspierających samozatrudnienie wśród mieszkańców.	Liczba osób (byłych bezrobotnych), którzy podjęli działalność gospodarczą w ramach samozatrudnienia.
Kierunek działania III	Stworzenie aktywnych form współpracy ze Słupskim Inkubatorem Przedsiębiorczości dla wspierania różnych form aktywności gospodarczej.	Liczba utworzonych projektów wspierających różne formy aktywności gospodarczej realizowanych na terenie gminy Smołdzino przy współpracy ze Słupskim Inkubatorem Przedsiębiorczości.	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych powstałych przy współpracy gminy i Słupskiego Inkubatora Przedsiębiorczości. Liczba bezrobotnych, którzy podjęli działalność gospodarczą na terenie gminy Smołdzino.
Cel niezbędny III D – Stworzenie warunków do zmiany sposobu pozyskiwania energii cieplnej przez indywidualne gospodarstwa domowe.			
Kierunek działania I	Budowa sieci gazowniczej na terenie gminy Smołdzino lub stworzenie systemu zachęt do korzystania z przydomowych zbiorników LPG.	Długość (w km) sieci gazowniczej na terenie gminy. Stworzenie systemu zachęt do korzystania z przydomowych zbiorników LPG.	Liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci gazowniczej. Liczba gospodarstw domowych korzystających z przydomowych zbiorników LPG dla pozyskiwania energii cieplnej.
Kierunek działania II	Promocja wykorzystywania nowych technologii pozyskiwania energii cieplnej opartych o energię odnawialną (np. biomasa, solary, pompy ciepłe itp.).	Liczba projektów promujących nowe technologie pozyskiwania energii cieplnej oparte o energię odnawialną.	Liczba gospodarstw domowych wykorzystujących nowe technologie pozyskiwania energii cieplnej.
Kierunek działania III	Edukacja mieszkańców gminy w zakresie zagrożeń wynikających z rosnącego zjawiska niskiej emisji.	Liczba projektów edukacyjnych w zakresie zagrożeń wynikających z rosnącego zjawiska niskiej emisji.	Liczba beneficjentów projektów edukacyjnych w zakresie zagrożeń wynikających z rosnącego zjawiska niskiej emisji. Spadek (w %) stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Smołdzino wywołany zmniejszeniem liczby źródeł niskiej emisji gazów poprzez zmianę sposobu pozyskiwania energii.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel niezbędny III E – Podjąć działania w kierunku odnowy obszarów wiejskich i rewitalizacji dóbr kultury oraz dziedzictwa kulturowego.			
Kierunek działania I	Wspieranie i współuczestniczenie w projektach i działalności Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach dla zachowania dziedzictwa kulturowego regionu.	Liczba projektów tworzonych przy współpracy gminy oraz Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach.	Liczba obiektów zabytkowych zabezpieczonych przed zniszczeniem przez Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach przy współpracy Urzędu Gminy. Wartość (w PLN) projektów w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego realizowanych przy współpracy Urzędu Gminy oraz Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach.
Kierunek działania II	Renowacja zabytkowych obiektów sakralnych, miejsc pamięci oraz lokalnego budownictwa szachulcowego.	Liczba projektów mających na celu renowację zabytkowych obiektów sakralnych, miejsc pamięci oraz lokalnego budownictwa szachulcowego.	Wartość (w PLN) środków przeznaczonych na renowację zabytkowych obiektów sakralnych, miejsc pamięci oraz lokalnego budownictwa szachulcowego. Liczba odrestaurowanych obiektów sakralnych, miejsc pamięci oraz lokalnego budownictwa szachulcowego.
Kierunek działania III	Tworzenie projektów przedsięwzięć rewitalizacyjnych z udziałem środków UE w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW.	Opracowanie Planów Odnowy Miejscowości dla poszczególnych wsi.	Wartość (w PLN) pozyskanych środków UE na realizację projektów w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW. Liczba miejscowości objętych dofinansowaniem inwestycji z działania „Odnowa i rozwój wsi” PROW.
Cel niezbędny III F – Skuteczne wdrożenie systemu segregacji odpadów stałych na terenie całej gminy.			
Kierunek działania I	Rozmieszczenie pojemników na segregowane odpady w każdej miejscowości w gminie ze zwiększeniem ich ilości w miejscowościach turystycznych w sezonie letnim.	Liczba zakupionych i rozmieszczonych pojemników na odpady segregowane na terenie gminy. Zwiększenie liczby pojemników na odpady segregowane w miejscowościach turystycznych w sezonie letnim.	Waga (w tonach) poszczególnych asortymentów segregowanych odpadów z terenu poszczególnych miejscowości. Waga (w tonach) poszczególnych asortymentów segregowanych odpadów z terenu miejscowości o zwiększonej liczbie pojemników na segregowane odpady w okresie letnim.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Kierunek działania II	Zwiększenie asortymentu segregowanych odpadów.	Liczba zakupionych i rozmieszczonych pojemników na nowy asortyment segregowanych odpadów na terenie gminy.	Waga (w tonach) segregowanych odpadów na terenie gminy z podziałem na asortymenty segregowanych śmieci.
Kierunek działania III	Edukacja ekologiczna na poziomie szkół podstawowych i gimnazjum w zakresie segregacji odpadów najczęściej wytwarzanych.	Liczba utworzonych programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie segregacji odpadów.	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach edukacyjnych w zakresie segregacji odpadów. Waga (w tonach) segregowanych odpadów odbieranych przez służby komunalne z terenu gminy.
Cel niezbędny III G – Podjąć działania do wszechstronnego rozwoju całego społeczeństwa gminy oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży.			
Kierunek działania I	Wspieranie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy.	Liczba projektów mających na celu wspieranie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy.	Liczba beneficjentów pomocy społecznej korzystających ze Środowiskowego Domu Samopomocy. Wartość (w PLN) przyznanej pomocy finansowej na wsparcie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy.
Kierunek działania II	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży na bazie dobrze wyposażonych placówek oświatowych i kulturalnych.	Liczba projektów z zakresu organizacji zajęć pozalekcyjnych na bazie placówek oświatowych i kulturalnych. Liczba placówek oświatowych i kulturalnych, które zostały doposażone w pomoce dydaktyczne dla organizacji zajęć pozalekcyjnych.	Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne organizowane na bazie dobrze wyposażonych placówek oświatowych i kulturalnych.
Kierunek działania III	Zwiększenie dostępu do nauki dzieci i rodzin o niskich dochodach.	Podjęcie uchwały Rady Gminy regulującej warunki uzyskania stypendiów socjalnych dla dzieci i młodzieży szkolnej pochodzących z rodzin o niskich dochodach. Opracowanie programu wspierania edukacji osób dorosłych o niskich dochodach na terenie gminy przy współpracy z różnymi instytucjami publicznymi z terenu powiatu śląskiego.	Liczba dzieci i młodzieży szkolnej pochodzących z rodzin o niskich dochodach, które utrzymały stypendium socjalne. Liczba osób dorosłych, którzy podnieśli swoje kwalifikacje w ramach programu wspierania edukacji osób dorosłych o niskich dochodach.

Lp.	Nazwa kierunku działania	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Cel niezbędny III H – Umożliwić rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej sprzyjającej aktywnemu wypoczynkowi na terenie gminy.			
Kierunek działania I	Rozbudowa infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej sprzyjającej rozwojowi turystyki kwalifikowanej.	Liczba przedsięwzięć z zakresu infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej sprzyjającej rozwojowi turystyki kwalifikowanej.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych wykorzystujących infrastrukturę turystyczno – rekreacyjną dla różnych form turystyki kwalifikowanej.
Kierunek działania II	Zabezpieczenie turystom całorocznego dostępu do bazy gastronomicznej i noclegowej.	Liczba nowo powstałych lub przystosowanych obiektów bazy noclegowej o charakterze całorocznym. Liczba nowo powstałych lub przystosowanych punktów gastronomicznych o charakterze całorocznym.	Liczba turystów krajowych i zagranicznych korzystających z całorocznej bazy noclegowej i gastronomicznej na terenie gminy.
Kierunek działania III	Budowa nowych szlaków turystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem ścieżek rowerowych oraz ich zagospodarowania rekreacyjnego.	Liczba projektów mających na celu wyznaczenie i zagospodarowanie rekreacyjne szlaków turystycznych na terenie gminy. Długość (w km) oraz liczba wybudowanych szlaków turystycznych (ścieżki: przyrodnicze, pieszo-rowerowe, rowerowe itp.).	Liczba turystów krajowych i zagranicznych korzystających z wyznaczonych i zagospodarowanych szlaków turystycznych na terenie gminy.

Tabela 38 Monitorowanie strategii

MONITOROWANIE		
ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Monitorowanie Strategii przez Przewodniczących Komisji Stałych.	Rada Gminy	2007 - 2015
2. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji celów i kierunków działania.	Rada Gminy	sesja absolutoryjna każdego roku
3. Ocena realizacji strategii.	Rada Gminy	Raz na dwa lata
4. Wprowadzanie korekt do Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Smołdzino.*	Rada Gminy	Każdorazowo według potrzeb na wniosek poszczególnych komisji Rady Gminy lub Wójta Gminy
5. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej strategię dla oceny jej aktualności.	Rada Gminy	Co cztery lata

* Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nieprzewidywalnych lub z innych ważnych powodów strategia może zostać skorygowana w każdym z jej rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży jedna z komisji Rady Gminy lub Wójt Gminy na ręce Przewodniczącego Rady Gminy. Wniosek taki Przewodniczący Rady Gminy poddaje procedurze zatwierdzenia, jak w przypadku każdego projektu uchwały Rady Gminy.

13. WYKAZ TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

WYKAZ TABEL:

Tabela 1 Wykaz sołectw wchodzących w skład gminy Smołdzino.....	7
Tabela 2 Struktura gruntów w gminie Smołdzino	7
Tabela 3 Przekrój statystyczny gminy Smołdzino – stan na koniec 2006 r.....	8
Tabela 4 Dochody i wydatki budżetu Gminy Smołdzino na koniec 2006 r.....	10
Tabela 5 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej.....	14
Tabela 6 Szkielet układu drogowego gminy Smołdzino.....	15
Tabela 7 Wykaz dróg gminnych w gminie Smołdzino	15
Tabela 8 Wykaz dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy	16
Tabela 9 Wykaz obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków	21
Tabela 10 Baza noclegowa na terenie gminy Smołdzino	24
Tabela 11 Aktualny wykaz placówek przedszkolnych kl. O	26
Tabela 12 Aktualny wykaz szkół podstawowych i gimnazjalnych.....	27
Tabela 13 Zasoby mieszkaniowe w latach 2001 – 2005.....	30
Tabela 14 Udzielone świadczenia – zadania własne gmin – za 2006 rok.....	33
Tabela 15 Udzielone świadczenia – zadania zlecone gminom – za 2006 rok.....	34
Tabela 16 Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą w 2006 roku.....	34
Tabela 17 Powody przyznania pomocy w 2006 roku	35
Tabela 18 Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w gminie Smołdzino na dzień 31.12.06 r.	36
Tabela 19 Popelnione przestępstwa wg rodzaju w latach 2003–2006 na terenie gminy Smołdzino.....	39
Tabela 20 Analiza SWOT gminy Smołdzino	45
Tabela 21 Diagnoza stanu – obszar infrastruktura.....	48
Tabela 22 Diagnoza stanu – obszar gospodarka.....	49
Tabela 23 Diagnoza stanu – obszar przestrzeń.....	49
Tabela 24 Diagnoza stanu – obszar społeczność.....	50
Tabela 25 Diagnoza stanu – obszar ekologia	50
Tabela 26 INFRASTRUKTURA – cele i kierunki działania.....	54
Tabela 27 GOSPODARKA – cele i kierunki działania	55
Tabela 28 PRZESTRZEŃ – cele i kierunki działania.....	56
Tabela 29 SPOŁECZNOŚĆ – cele i kierunki działania.....	57
Tabela 30 EKOLOGIA – cele i kierunki działania	58
Tabela 31 Wybrany Wariant Rozwoju	60
Tabela 32 Przedsięwzięcia inwestycyjne gminy Smołdzino.....	69
Tabela 33 C.d. Przedsięwzięcia inwestycyjne gminy Smołdzino.....	70
Tabela 34 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”	73
Tabela 35 C.d. Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”	74
Tabela 36 Wdrażanie strategii	78
Tabela 37 Wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu oceny kierunków działania.....	80
Tabela 38 Monitorowanie strategii.....	90

WYKAZ WYKRESÓW:

Wykres 1 Struktura ekonomiczna ludności.....	8
Wykres 2 Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych na 1000 ludności	9
Wykres 3 Przyrost naturalny liczony metodą: (urodzenia żywe – zgony): urodzenia żywe.....	9
Wykres 4 Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca	10
Wykres 5 Dochody własne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca	11
Wykres 6 Samodzielność budżetów gmin – procent dochodów własnych w dochodach ogółem	11
Wykres 7 Wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca.....	12
Wykres 8 Wydatki inwestycyjne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca.....	12
Wykres 9 Procent wydatków inwestycyjnych budżetów gmin w wydatkach ogółem	13
Wykres 10 Dochody i wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca.....	13
Wykres 11 Struktura procentowa podmiotów gospodarki narodowej	14
Wykres 12 Stopa bezrobocia w % – kwartalnie.....	36
Wykres 13 Odsetek bezrobocia w %	37
Wykres 14 Struktura procentowa bezrobocia według płci.....	37
Wykres 15 Struktura procentowa bezrobocia według poziomu wykształcenia.....	38
Wykres 16 Struktura procentowa bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku do liczby bezrobotnych ogółem	38
Wykres 17 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wg skali ważności	71
Wykres 18 C.d. Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wg skali ważności	72
Wykres 19 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”	75
Wykres 20 C.d. Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”	76

WYKAZ RYSUNKÓW:

Rysunek 1 Położenie gminy Smóldzino na terenie powiatu słupskiego	6
---	---